

jan 1971

SØVÆRNSORIENTERING NR. 1/71

UKLASSIFICERET

Forsvarsministerens møde den 10. december 1970 med repræsentanter for
talsmændene for de værnepligtige menige

Fra nævnte møde foreligger nedenstående referat, der er tilgået Chefen for Søværnet den 21. december:

"Til stede var: 47 talsmænd, kontorchef S.O.Østergaard, kontorchef G.Fält-Jensen, kontorchef G.K.Kristensen, Forsvarsministerens adjutant major J.Schrøver og ministersekretær J.Groule.

Ministeren bød velkommen og orienterede om den gennemførte ændring af mødeformen, hvorefter der var givet talsmændene mulighed for at mødes dagen før det egentlige møde, og fandt det naturligt, at den praksis blev videreført, ikke mindst efter at en række talsrænd var blevet medlemmer af forskellige arbejdsgrupper og udvalg. Ministeren var herudover af den opfattelse, at kritikken på tidligere møder om en for sen indkaldelse denne gang var imødekommet, idet man så tidligt som den 3. november fra ministeriet havde udsendt dagsordenen. Til den udsendte dagsorden var der blot tilføjet spørgsmålet om udgangsuniform.

Der var fra alle deltagere stor tilfredshed med, at der var skabt mulighed for, at talsmændene kunne samles forud for mødet med ministeren. For så vidt angik indkaldelsen til mødet blev der fra enkelte talsmænd gjort gældende, at det "militære forsendelsessystem" vist ikke i alle tilfælde var lige effektivt, idet flere ikke mente sig orienteret hurtigt nok. De 3 værnepligtige, der har deltaget i arbejdet vedrørende indførelse af cafeteriaordningen, kunne endvidere meddele, at den fra Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste den 30 oktober 1970 udsendte informationsskrivelse ikke i alle tilfælde var nået frem. Spørgsmålet om "forsendelsessystemet" ville blive undersøgt nærmere.

Dagsordenens punkt 1. Indkvarteringsområdernes indretning.

Ministeren omtalte spørgsmålets behandling i pressen efter fremkomsten af Jacobsen-rapporten, idet man kunne få den opfattelse, at en nyordning var nært forestående. Spørgsmålet skulle imidlertid til indgående behandling i en arbejdsgruppe, der behandler den omtalte rapport i sin helhed. Forsvarsrådet havde været enig i, at problemet måtte drøf-

././.

tes med de værnepligtige menige. I forbindelse med drøftelsen burde også indgå den mulighed at overgå til betaling for logi, på tilsvarende måde som med kosten - mod højere løn.

Menig Per Bendix redegjorde for talsmændenes drøftelse af dette spørgsmål. Man fandt, at princippet hver mand sin seng var meget væsentligt, idet det efter omstændighederne mulige privatliv rummedes i seng og skab, ligesom muligheden for at hvile sig på sin egen seng ikke måtte forsvinde. Der var klart flertal for at bevare 100 % sengekapacitet. Man havde imidlertid været opmærksom på, at frigørelse af lokaler, der i øjeblikket var anvendt til indkvartering, kunne muliggøre bedre undervisningsforhold. Der udtryktes stor interesse for undervisningsmulighederne og - formen, og der blev spurgt om, hvilke planer Forsvarsministeriet havde på dette område specielt om anvendelse af avancerede undervisningsmetoder og planer for nybyggeri og ombygning.

Kontorchef Kristensen redegjorde for bestræbelserne for at intensivere uddannelsen og undervisningsaktiviteten. Det præciseredes, at uddannelsen blev ledet af de enkelte værn.

Ministeren omtalte, at Forsvarskommandoen ikke havde ansvaret for personellet og dermed ikke for uddannelsen. Denne opdeling kan muligvis være en overgangsordning, og Forsvarskommandoen havde en særlig afdeling for personel og uddannelse. Der udføres et arbejde her for at undersøge mulighederne for yderligere integrering af uddannelsen, skoler og uddannelsessystemer i forsvaret.

Ministeren ville gerne imødekomme et eventuelt ønske om, at repræsentanter for de værnepligtige blev inddraget i dette arbejde. Den eksakte form kunne drøftes nærmere, og ministeren ville i givet fald tage spørgsmålet op over for Forsvarsrådet.

Der var stor interesse for at medvirke i dette arbejde, og følgende talsmænd blev udpeget af forsanlingen:

300945-2639 Peter Mikael Thorup, Sjællandske Trænregiment
220945-0995 Kurt Bentsen, Flådestation Korsør og
150244-1481 Ove Mølvadgaard, Flyvestation Ålborg.

Ministeren orienterede endvidere om, at han i Folketinget havde erklæret sig villig til at drøfte civilundervisningen med Finansudvalget, og at man måtte forberede sig på, at der kunne opstå spørgsmål om at afskaffe denne for de værnepligtige.

Kontorchef Fält-Jensen gennemgik herefter kort mulighederne for ny- og ombygning.

././.

Vedrørende sengekapaciteten blev det af mange fremhævet, at udnyttelsesgraden i høj grad hang sammen med, hvor tjenestestedet var beliggende i forhold til hjemmet. Der blev nævnt en række eksempler på, at sjællandske tjenestesteder havde indkaldt en stor procentdel jyder, hvor det modsatte tilsyneladende gjorde sig gældende for Jylland. Spørgsmålet vil blive undersøgt for at få belyst omfanget.

I forbindelse hermed blev der slået til lyd for indførelse af permanent morgentegnsordning.

Ministeren fremhævede, at der for nylig var liberaliseret på dette område, og at en eventuel yderligere liberalisering næppe var umiddelbart forestående.

En konkret sag blev omtalt. Der mangler forhæng for køjerne i Søværnet. Sagen vil blive nærmere undersøgt.

På Holmen fandt talsmændene mulighederne for aktiviteter meget ringe. Man mente, at den omtalte udflytning til Frederikshavn ville kunne forbedre forholdene bl.a. på dette område. Det blev i denne forbindelse fremhævet, at det for de sejlene enheder var særlig påtrængende at have ordentlige faciliteter, når man lejlighedsvis var i land.

2. Redegørelse fra udvalgsrepræsentanterne.

Vedrørende cafeteriaordningen.

Per Bendix redegjorde for den meget indgående drøftelse, der havde været talsmændene imellem. Man kunne helt tilslutte sig:

- a. at cafeteriaordningen for alt personel igangsættes 1. april 1971, samt en henstilling om, at kantine/caferiaforholdene forbedres, idet man er klar over de specielt bygningsmæssige vanskeligheder, der består.
- b. at kostforplejningen fortsat bør omfattes af samarbejdsordningen på en sådan måde, at de lokale tjenestesteder får et rimeligt "tøjrsalg".
- c. vedrørende velfærdsmidlerne:
 1. det på finansloven afsatte beløb fastholdes
 2. at beløbet pristalsreguleres
 3. at de opsparede formuer i kantinerne ikke bør forsvinde til andre formål. Beløbet foreslås anvendt som hidtil over en 5-års periode på det pågældende tjenestested.
 4. I betragtning af, at der ikke i fremtiden vil fremkomme et kantineoverskud til velfærdsformål, foreslås der afsat en eller anden procentdel af kantineomsætningen til velfærdsformål.

5. spisebilletsystemet er acceptabelt som et overgangsfænomen. Kontante midler er ønskelige på længere sigt.
6. Tilbagekøbsværdien af ubrugte spisebilletter findes at burde fastsættes til 15 kr. i stedet for det hidtil af ministeriet foreslåede beløb på 11 kr. Man fandt dette forslag nødvendigt, såfremt der skulle være realitet i mulighederne for valgfrihed.

Ministeren ville meget gerne tage disse forslag med i overvejelserne og kunne oplyse, at en videre udbygning af systemet var forudsat og ville komme efterhånden. Det ville være rimeligt at give tjenestestederne et tøjrslag, ligesom det ikke var tanken at reducere velfærdsmidlerne. Pristalsregulering kunne ministeren ikke give tilsagn om. For så vidt angår kantineoverskud henviste ministeren til, at ministeriet havde sendt en skrivelse herom ud til myndighederne.

Bj. Petersen meddelte, at der var forskellige yderligere problemer i forbindelse med dette. Man havde en række ønsker.

Beskatningsproblemet måtte løses - de værnepligtiges situation måtte ikke blive ringere, end den var nu.

Hjemsendelsespengene måtte forhøjes, f.eks. svarende til en ufaglærts løn i 14 dage.

Ferieordning. Det var uheldigt ikke at kunne opspare ferie under militærtjeneste.

Frirejseordningen ønskes udbygget således, at omkostninger til kørsel med privat køretøj refunderes, når offentlige transportmidler ikke benyttes. Man burde også se på de ikke få tilfælde, hvor transport med private selskaber var nødvendig, og hvor refusion ikke opnås i dag.

Sociale ydelser. At studerendes hustruer ikke kunne få hjælp fandtes urimeligt og uretfærdigt.

Ministeren fandt det rimeligt at se nærmere på disse problemer og foreslog, at de 3 repræsentanter vedrørende cafeteriasystemet blev inddraget også i disse velfærds- og sociale spørgsmål.

Følgende blev valgt hertil:

270941-0957 Karl Nicolaisen, Torpedobådseskadren

J.O.K.Søndergaard (hjemsendt fra flyvevåbnet)

Per Bendix, Viborg.

Straffe- og retsplejeordningen.

Ministeren fremhævede, at talsmændene ville få mulighed for at udtale sig om straffelovsforslaget (inden 15. februar 1971) på lige fod

././.

med forswarets myndigheder og personelorganisationer.

På forhånd ville talsmændene kraftigt advare mod at anvende bødestraf i videre omfang end hidtil over for værnepligtige. Man fandt det socialt set mindre rimeligt. Ministeren kunne ikke umiddelbart tilslutte sig dette.

Følgende blev udpeget til at samle de enkelte bidrag og formulere et samlet svar overfor Forsvarsministeriet:

121042-0157 Aksel Michelsen, Søværnets Eksercerskole

Peter Nørring, Sjællandske Livregiment,
Roskilde (hvortil bidrag sendes).

061046-1573 Niels Bjørn Nielsen, Jyske Trænregiment,

260548-1119 K.P.Sørensen, Flyvestation Værløse.

171044-2009 C.E.Melgaard, U-bådseskadren.

Der blev rejst det spørgsmål, om der ikke ved hvert tjenestested kunne stationeres en værnepligtig jurist, og hvor dette ikke kunne lade sig gøre tilknyttedes en lokal advokat, som et serviceorgan, hvor den menige skulle kunne få klaret en række ofte vanskelige problemer.

Ministeren ville gerne overveje dette, og den siddende arbejdsgruppe vedrørende revision af straffe- og retspløjelovgivningen ville se på sagen.

Forsvarskommissionen.

Repræsentanten havde ingen bemærkninger. Det blev imidlertid fremhævet, at man lægger megen vægt på denne repræsentation i kommissionen, og at man forventede, at de meniges synspunkter blev hørt. Det var imidlertid for repræsentanten ofte et ret stort problem at komme igennem det udsendte materiale.

Ministeren ville nævne dette for formanden og kunne love, at repræsentanten ville få al mulig støtte i Forsvarsministeriet for så vidt angik det udsendte materiale.

3. Landsorganisation.

Per Bendix redegjorde for indstillingen, der gik ud på, at man ikke ønskede en decideret organisation, men at man ville foreslå lidt flere møder med forsvarsministeren (f.eks. 3 årlige) samt mulighed for f.eks. hver 6. uge at holde separate møder, svarende til formødet til dette møde.

Ministeren ville gerne tage 3 møder pr. år og ville gerne overveje spørgsmålet om periodiske møder mellem talsmændene på landsbasis. Spørgsmålet ville i 1. række blive drøftet med værnscheferne.

././.

I denne forbindelse var der en del utilfredshed med den manglende mulighed for, at et enkelt tjenestesteds talsmænd kunne mødes separat i arbejdstiden.

4. Uniformen.

Spørgsmålet havde været drøftet af talsmændene kort forud for mødet. Talsmændene gav udtryk for, at man ikke havde brug for hverken udgangsuniform 1 og 2, men måske nok for en ekstra øvelsesuniform. Udgangsuniformen burde følgelig afskaffes. Det blev tilkendegivet, at man ved afgivelsen af denne udtalelse var opmærksom på, at der heri lå en besparelse for staten. Det ønsker man gerne at medvirke til.

5. Eventuelt.

Der fremkom en række konkrete sager:

- a) Det "bløde beredskab" forekommer ikke altid velbegrundet.
- b) Lørdagstjenesten ofte ikke udbytterig nok.
- c) De sejlene enheder i søværnet har ikke lørdagsfri, som kolleger på land tilsyneladende har det.
- d) Briksene i vagtlokaler ofte for dårlige.
- e) Man havde ikke modtaget svar på Jyske Dragonregimentet i en sag om nødbelægning.
- f) Opvarmningsbestemmelserne (15.hæfte) bør tages op til revision.
- g) Tobaksrygning på belægningsstuer bør tillades - klare regler savnes ellers.
- h) Udlevering af sko i flyvevåbnet, man venter stadig.
- i) Toldfri udførsel - hvordan går det med sagen.
- j) Forslag om FCU.

Samtlige spørgsmål vil blive undersøgt.

Mødet sluttede kl. 12.15."

UKLASSIFICERET

Søværnets Officersskoles B-linie

Forsvarsministeriet har bestemt, at der i 1971 ved Søværnets Officersskoles B-linie vil kunne optages indtil 20 elever.

Af de til Chefen for Søværnet indkomne i alt 42 ansøgninger om optagelse har således kun ca. 50 % kunnet imødekommes, idet fordelingen på de forskellige linier ellers vil blive som følger:

Dækslinien i alt 9, hvoraf 3 våben, 2 kampinformation og 4 kommunikation,

Tekniklinien i alt 9, hvoraf 5 maskin- og 4 elektronikgrenen, Forvaltningslinien i alt 2.

././.

Medens yngste elev endnu ikke er fyldt 24 år, er ældste elev godt på vej mod sit 30. år og elevernes gennemsnitsalder ligger tæt op mod det 27. år.

De 20 elever påbegynder deres uddannelse til officer af B-linien den 4 jan 1971.

UKLASSIFICERET

Indland kort

Den 17. december inspicerede Chefen for Søværnet ledsaget af Søværnets Teknikinspektør, kommandør H.E.Christensen uddannelsen af sørger og konstabelelever i minelæggeren MØEN.

Mandag den 4. januar holdtes nytårsparol i Marinestaben. Chefen for Søværnet oplæste nytårshilsenerne fra Hans Majestæt Kongen og Forsvarschefen.

Chefen for Søværnet ledsaget af stabschefen, kommandør E.V.Jørgensen aflagde 5. januar besøg på Søværnets Officersskole, hvor der blev givet en orientering om uddannelsen og afholdtes en kort parol.

S. Thøstrup

jan 1971

SØVÆRNSORIENTERING NR. 2/71.

UKLASSIFICERET

Søværnets taktiske træner

I SØVÆRNSORIENTERING NR. 4/70 blev det meddelt, at Finansudvalget den 21 januar 1970 havde godkendt, at Søværnet anvender ca. 15 millioner kroner til køb af en taktisk træner til Søværnets Kampinformationsskole.

Den forudgående planlægning af denne anskaffelse var - efter nærmere overvejelser, herunder hensyntagen til uddannelsesmæssige, personelle og økonomiske faktorer - baseret på, at træneren skulle placeres på Holmen i tilslutning til og nær ved øvrige specialskoler og -kursus.

Den taktiske træner, der vil bestå af det mest moderne elektroniske udstyr, bygges op omkring en speciel elektronisk regnemaskine, der skal styre alle radarekkoer m.v.

Træneren vil kunne simulere et antal enheder, og den vil kunne anvendes som led i eller til støtte for så godt som alle former for taktisk uddannelse, det vil sige, dels til radar- og plotterøvelser samt procedureøvelser omfattende operationer med bl.a. skibe, fly og kystbaserede styrker, dels i forbindelse med større taktiske spil samt til navigationstræning og til almindelig træning af O-rumsbesætninger.

Med den nye træner vil det således være muligt at gennemspille mere komplicerede øvelser end tilfældet er i dag, og dermed vil øvelserne til søs kunne baseres på et mere gennemarbejdet grundlag med mulighed for, at en større effektivitet i øvelsesaktiviteten opnås.

I overensstemmelse med de stedfundne overvejelser blev planer om placering af træneren på Holmen forelagt i forbindelse med afslutning af kontrakten, idet Søværnets forslag gik ud på at anvende Søminevæsenets kabelværkstedes bygning, der i forbindelse med omlægningen af den tekniske tjeneste kunne stilles til rådighed.

Den taktiske træners placering blev dog af Forsvarsministeriet inddraget i overvejelserne om en udvidelse af aktiviteten ved Flådestation Frederikshavn og en tilsvarende neddæmpning af Forsvarets virksomhed i København med det resultat, at en placering i Frederikshavn af ministeriet blev gjort til genstand for en nærmere undersøgelse. Denne

././.

undersøgelse foretoges af en af ministeriet nedsat arbejdsgruppe og omfattede muligheden af at udflytte såvel den taktiske træner som Søværnets specialskoler og Søværnets Konstabelskole til Frederikshavn. Det fremgår af rapporten, at arbejdsgruppen fandt det mest hensigtsmæssigt at flytte specialskolerne samlet - såfremt en udflytning skulle foretages. Chefen for Søværnets indstilling i sagen var at fastholde planen om en samlet placering på Holmen. I november 1970 foreslog Forsvarsministeriet overfor Regeringens Økonomiudvalg, at der søgtes bevilling til opførelse af en nybygning på Flådestation Frederikshavn til brug for Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus med henblik på her at installere den taktiske træner. Samtidig meddeltes det, at der ikke dermed var taget stilling til spørgsmålet om udflytning af andre skoler.

Inden dette forslag forelå rettede folketingsmand Henry Møller i Folketinget den 4. november følgende spørgsmål til Forsvarsministeren:

"Hvilke oplysninger kan ministeren give om udflytning af Søværnets skoler til Frederikshavn?"

Forespørgslen var ledsaget af følgende skriftlige begrundelse: "Man har i Frederikshavn modtaget meddelelser om udflytning og samling af Søværnets skoler i denne by med stor tilfredshed. En sådan udflytning er naturligvis en stor fordel for en by af Frederikshavns karakter. Men inden fordelene kommer, er der naturligvis også problemer, der skal klares. Planlægning, boligbyggeri og meget andet påvirkes af udflytningen, og jeg finder det derfor ønskeligt, at man i Frederikshavn får nærmere oplysninger om tidsfrister m.v. Mit spørgsmål har til hensigt at give ministeren anledning til at fremkomme med sådanne oplysninger".

Forsvarsministeren gav i Folketinget følgende besvarelse: "Det spørgsmål, hr. Henry Møller har stillet, vedrører hele forsvarets udflytning, men drejer sig specielt om udflytningen af Søværnet til Frederikshavn.

Jeg vil gerne henvise til den redegørelse, jeg tidligere har givet i det høje ting, hvoraf fremgik, at regeringen har den opfattelse, at flådestationerne i Korsør og Frederikshavn bør udnyttes mere effektivt; jeg har på baggrund heraf med finansudvalgets tilslutning iværksat udflytning af en række værkstedsområder til Korsør og Frederikshavn. Det er også besluttet at forøge skibsaktiviteten ved Flådestation Frederikshavn, idet jeg gør opmærksom på, at det er regeringens hensigt, at Frederikshavn i fremtiden skal være hovedflådebasen, skal være det sted, hvor vi har den største aktivitet for Søværnet.

././.

Sideløbende hermed har der været foretaget grundige undersøgelser om mulighederne for at flytte andre aktiviteter fra København til Frederikshavn. En arbejdsgruppe har således for nylig afgivet en indstilling om mulighederne for at flytte en række af Søværnets specialskoler dertil. Arbejdsgruppens beretning, der også indeholder en række økonomiske aspekter har siden afgivelsen været til behandling i finansministeriet.

Under dette arbejde og i forbindelse med undersøgelserne har Frederikshavn kommune og de nordjyske folketingsmedlemmer vist stor interesse for spørgsmålet, hvilket jeg gerne vil udtrykke min taknemmelighed for, også fordi Frederikshavn kommune har været i stand til løbende at fremkomme med initiativer og tilbud, som i høj grad har været medvirkende til, at en acceptabel løsning har kunnet skitseres.

Det fremgår af materialet, at de omhandlede specialskoler har en samlet fast stab på 230 personer, og elevantallet varierer mellem 450 og 625 daglig, årlig omkring 7.000. Udgifterne ved etableringen af specialskolerne i Frederikshavn vil andrage ca. 62 millioner kroner. En yderligere udflytning af konstabelskolen vil koste ca. 28 millioner kroner. Selv om det er noget, der i givet fald måtte foregå i løbet af nogle år, vil det være nødvendigt at søge ekstraordinære bevillinger, såfremt en sådan udflytning skal gennemføres.

Vi lægger som altid, når det drejer sig om Forsvaret, først og fremmest vægt på de beredskabsmæssige hensyn, og i den forbindelse vil jeg gerne sige, at Forsvarskommandoen vedrørende dette udflytningsspørgsmål har udtalt, at man ikke finder det betænkeligt af operative og beredskabsmæssige årsager at øge Søværnets aktiviteter i Frederikshavn og samtidig foretage en neddæmpning i København.

I forbindelse med behandlingen af sagen om placering af den såkaldte taktiske træner, som finansudvalget gav bevilling til i foråret, men hvor placeringen ikke er bestemt, vil spørgsmålet om udflytning blive behandlet på det førstkommende møde i regeringens økonomiudvalg. Herefter forestår en række andre forhandlinger ikke mindst med Søværnets personel. Som det fremgik af de tal jeg angav, er der mange personer, det kan komme til at dreje sig om, hvis vi gennemfører udflytningen; derfor tror jeg, spørgeren er enig med mig i, at det er ganske nødvendigt at bruge den tid, der skal til også for at drøfte sagen med personellet og dets organisationer.

Jeg forventer endvidere, at der meget snart vil finde en drøftelse sted med finansudvalget i forbindelse med sagen om placeringen af den taktiske træner, og vil også meget gerne holde de nordjyske folke-

tingsmedlemmer orienteret om sagens gang."

Henry Møller svarede: "Jeg vil gerne takke forsvarsministeren for det svar, jeg fik på mit spørgsmål. Jeg behøver ikke at knytte flere kommentarer dertil end at sige, at man naturligvis fra Nordjylland og fra Frederikshavn vil være med til det samarbejde, der skal foregå i fremtiden, således at vi kan få det bedst mulige resultat ikke alene for Søværnet, men også for Søværnets personel, og således at vi kan opnå det klima og gode tilhørsforhold, som vi gerne skulle have inden for værnet."

Forsvarsministeriet meddelte den 16. december 1970 at Finansudvalget den 10. december 1970 har tiltrådt Forsvarsministeriets indstilling vedrørende anvendelse af et beløb på ca. 5,6 millioner kroner til opførelse af en bygning på Flådestation Frederikshavn til brug for Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus og med henblik på installation af den nye taktiske træner.

Den, i forhold til Søværnets oprindelige planer, ændrede placering af den taktiske træner må forventes at betyde såvel en forsinkelse som en fordyrelse af projektet, idet det amerikanske leverandørfirma må have den nødvendige tid til at ændre projektet, således at det kan placeres i den nu planlagte bygning i Frederikshavn.

Den således nu endeligt afgjorte sag om placeringen af den taktiske træner og dermed af Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus i Frederikshavn vil uundgåeligt få konsekvenser for Søværnets uddannelsesaktivitet ved specialskolerne såvel som ved Søværnets Konstabelskole. Disse konsekvenser bliver forskellige ved den første, muligvis isolerede udflytning af Kampinformationskursus og en senere, eventuel gradvis udflytning af hele uddannelsesaktiviteten. Marinestaben må nu videre overveje disse konsekvenser og de overgangsproblemer, der opstår under udflytningen, der - som Forsvarsministeren udtalte i Folketinget 4. november - "i givet fald må foregå i løbet af nogle år".

UKLASSIFICERET

Søværnets gamle tekniske institutioner nedlægges.

Forsvarsministeriet har i sin tid tiltrådt, at reorganiseringen af Søværnets tekniske tjeneste udføres i to faser.

1. fase: Videreførelse af det påbegyndte analysearbejde med henblik på udarbejdelse af detailforslag til den endelige integrering af Søværnets tekniske institutioner i en materielkommando, idet de tekniske institutioner opretholdes således, at de underlægges materielkom-

././.

mandoen ved særligt direktiv.

2. fase: Etapevis gennemførelse af den endelige integrering således, at de tekniske institutioners hidtidige inspektions- og uddannelsesvirksomhed udskilles, mens funktioner af forsyningsmæssig, økonomisk og administrativ karakter henføres til afdelinger med tilsvarende funktioner i materielkommandoen.

Chefen for Søværnet har pålagt Søværnets Materielkommando hurtigst muligt at overtage de tekniske institutioners arbejdsområder i takt med udbygningen af materielkommandoens integrerede organisation, samt at stille forslag om den endelige nedlæggelse af institutionerne, når mulighed herfor foreligger.

Ved etablering af Søværnets nye Specialskole- og Inspektørordning i september udskiltes uddannelses- og inspektørfunktionerne fra de tekniske institutioner, og det pålagdes materielkommandoens chef overgangsvis at varetage tjenesten som chef for de tekniske institutioner under afvikling - dog ikke Søværnets Skibs- og Maskininspektion og Søværnets Intendantur.

Søværnets Materielkommando har nu i sin administrationssektor samlet de tekniske institutioners forsyningsafdelinger og har overført en del forvaltende funktioner til flådestationerne. Søværnets Materielkommandos administrationssektor har ligeledes overtaget institutionernes personelforvaltning.

De tekniske funktioner, der hidtil er varetaget af de gamle tekniske institutioner, overtages i denne måned af materielkommandoens tekniske sektor. Udflytning af værkstederne til flådestationerne vil dog først finde sted, når de planlagte ombygningsarbejder er afsluttet. Det er derfor hensigten at de hidtidige værkstedsfunktioner indtil videre udøves samlet af "Værkstedsområde København" der oprettes som en midlertidig afdeling under materielkommandoen.

Økonomifunktionerne vil blive overtaget fra de tekniske institutioner, når oprettelse af materielkommandoens økonomiafdeling har fundet sted i midlertidige lokaler på Holmen midt i denne måned.

Søværnets NATO- og Kommandokassearkivs funktioner vil blive integreret i materielkommandoen som en sektion under Administrationsafdelingen fra 1. februar, men må indtil videre blive i lokalerne på Kløvermarken.

Materielkommandoen har i øvrigt som resultat af de stedfundne omlægninger m.v. foreslået Chefen for Søværnet, at samtlige tekniske

././-

institutioner, herunder Søværnets Skibs- og Maskininspektion og Søværnets Intendantur nedlægges, hvorefter Søværnets Materielkommando skal fungere i overensstemmelse med den herfor fastlagte organisationsplan - i en overgang dog mere geografisk spredt end forudsat, hvilket skyldes forsinkelser på grund af byggestop m.v.

UKLASSIFICERET

Hjerteundersøgelse af Søværnets personel

Hjerteforeningen har i samarbejde med læger fra Bispebjerg Hospital gennemført en undersøgelse af en del militært og civilt personel i Søværnet. Der blev i dagene omkring årsskiftet undersøgt 303 mænd i aldersklassen 40 til 59 år.

Formålet er at belyse forskellige faktorerers betydning for forekomsten af hjertesygdomme, først og fremmest betydningen af motion eller mangel på samme. Man stiler efter at undersøge 5.000 mænd på arbejdspladser i Københavnsområdet. På Holmen foregik undersøgelsen i samarbejde med idrætsofficererne, som foretog konditionsmålingen. De første resultater tyder på, at Søværnets folk gennemgående har en god kondition.

Undersøgelsen var frivillig og fik følgende tilslutning: Fregateskadren 19, Minelæggerskadren 13, Undervandsbådseskadren 6, Torpedobådseskadren 1 og Flådestation København 264 - i alt 303 ud af 366 mulige.

I løbet af foråret vil gennemsnitsværdierne af konditionsmålingen blive tilsendt flådestationen. De enkelte deltageres konditionstal og andre oplysninger givet ved undersøgelsen er strengt fortrolige og bliver kun set af det medicinske personel. Idrætsofficererne er ved denne undersøgelse under lægelig tavshedspligt.

UKLASSIFICERET

Fysiologisk forskningsprogram

Der vil i år i Forsvaret blive gennemført et fysiologisk forskningsprogram i forbindelse med de værnepligtiges fysiske uddannelse og træning.

Ovennævnte program tager sigte på - gennem en testrække - at undersøge konditionstilstanden hos indkaldte værnepligtige samt at belyse de fysiologiske ændringer, der finder sted hos de værnepligtige under den fysiske uddannelse og træning i forsvaret.

././.

Undersøgelsen vil blive iværksat med et udsnit af værnepligtige fra alle tre værn, heraf en snes mand af Søværnet, tjenstgørende ved Søværnets Eksercerskole.

Resultaterne af undersøgelserne forventes at kunne få betydning for tilrettelæggelsen og vurderingen af den fysiske træning i værnene.

Projektet vil blive gennemført med Forsvarets Gymnastik- og Idrætsinspektør som koordinerende myndighed.

UKLASSIFICERET

Forsvarets Nøglepunktsafdelings sejlads med fregatterne

En gang om året - op under jul - samler Forsvarets Nøglepunktsafdeling en række fremtrædende personer fra erhvervslivet og fra den offentlige administration til et besøg på en af forsvarrets institutioner. I år var besøget henlagt til fregatterne. Formålet med disse sammenkomster er at skabe og bevare kontakter af totalforsvarsmæssig betydning. På grund af forsvarrets organisationsændring - og deraf følgende nye ansigter i topledelsen - lod Forsvarskommandoen sig repræsentere om bord ved tre generaler, nemlig Chefen for Forsvarsstaben, generalløjtnant E.H. Wolff, Chefen for Forsvarsstabens Operationsstab, generalmajor J. Brodersen og Chefen for Forsvarsstabens Materielstab, generalmajor K.H. Lindhardt.

De i alt 26 gæster gik om bord i fregatten HERLUF TROLLE på Københavns Red. Efter en kort orientering indtog gæsterne frokost i officersmessen, medens fregatten stod sydover gennem Drogden. I Køge Bugt udførte fregatten PEDER SKRAM, torpedobådene SØBJØRNEN og SVÆRDFISKEN samt to fly fra Flyvevåbnet et koordineret angreb på HERLUF TROLLE. Efter angrebet udførtes "Light jackstay" mellem fregatterne. Herunder fik de tre generaler lejlighed til at aflægge en kort visit på PEDER SKRAM.

Besøget sluttede med at gæsterne i fregatternes motorbåde sættes i land i Dragør.

UKLASSIFICERET

Ny taktisk træner i Portsmouth

Det britiske Forsvarsministerium har underskrevet en kontrakt på 5 millioner £ (90 millioner kroner) for anskaffelse af en ny "Action Data Automation (ADA) træner.

.//.

Træneren vil blive en kombineret AIO- og våbentræner, der vil betjene 8 operationsrum, udstyret med de automatiserede taktiske data-systemer ADA og CAAIS (Computer assisted Action Information).

Træneren skal installeres på HMS DRYAD nær Portsmouth, der er den engelske flådes kampinformationskole, og den vil indgå i et træner-kompleks, hvor der allerede er en taktisk træner med 20 operationsrum, en proceduretræner for kampinformation med 22 operationsrum samt en navigationstræner. Dette samlede trænerkompleks skal betjene alle special-skolerne, der er beliggende i Portsmouth-området og ligeledes være til disposition for ASWE (Admiralty Surface Weapons Establishment), der er Den engelske Flådes tekniske tjeneste på området.

Trænerens "hjerne" vil blive 11 datamater (Ferranti computers), der vil komme til at kontrollere mere end 60 radarskærme samt våbenkontrol for avancerede missilsystemer. Kystlinieteknik leveres ved hjælp af 8 kystliniegeneratorer tilsvarende de, der findes i Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus nuværende træner.

UKLASSIFICERET

Indland kort

Søværnet vil deltage i den 7. Internationale Fiskerimesse i Frederikshavn fra 14. til 23. maj. Der påregnes aflagt et besøg i havnen af et orlogsfartøj, redningsdemonstration med helikopter og deltagelse af tambourkorpset.

To af Slædepatruljen SIRIUS slædehold har fornylig været gennem isen med slæde og hunde. Udover tab af nogen udrustning skete der ingen skade. At slæderne går gennem isen er ikke noget nyt for SIRIUS, men det er usædvanligt, at to hold har uheld med kort mellemrum.

På Marinestation Lynæs har der været afholdt et orienteringskursus for officerer af A-linien MS. Formålet var at behandle og klarlægge tjenstlige problemer.

UKLASSIFICERET

Udland kort

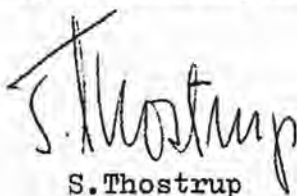
Kommandør Raymond Walter Allen, US Navy, bliver den næste chef for NATOs Standing Naval Force Atlantic. Han afløser den canadiske commodore Douglas S. Boyle den 19. januar i Rotterdam.

././.

Østtyskland vil i år bruge 12 procent af det samlede budget på 85,5 milliarder østmark (175 milliarder kroner) til forsvaret. Det er en stigning på en milliard mark.

Luftfotografier af den sovjetiske base for undervandsbåde ved Cienfuegos på Cuba viser, at den næsten er færdig, meddeler nyhedsmagasinet TIME. Basen vil fordoble de sovjetiske atomundervandsbådes kapacitet i amerikanske farvande.

Forsvarets Overkommando i Norge er etableret i Huseby ved Oslo. Den omfatter forsvarschefen med fællesstab, generalinspektørerne for værnene med deres stabe og generalinspektøren for hjemmeværnet med stab.

S.Thostrup

SØVÆRNSORIENTERING NR. 3/71

UKLASSIFICERET

Bygning af et 5. inspektionsskib

Ved Søværnskommandoens skrivelse af 11. september 1967 redegjorde Chefen for Søværnet for behovet for inspektionsskibe og indstillede, at der blev taget skridt til anskaffelse af et 5. inspektionsskib.

Det fremførtes i Chefen for Søværnets redegørelse, at det ikke var muligt at opretholde inspektions- og redningstjenesten ved Grønland som en permanent helårstjeneste med det nuværende materiel. Endvidere blev det påpeget, at det kun i et ringe omfang har været muligt at tilgodese fiskeriinspektionen i Nordsøen til trods for, at kravene til denne tjeneste er blevet forøgede ved den betydelige udvidelse af fiskeriterritoriet, som skete i 1967.

Med denne anledning har Forsvarsministeriet, efter at sagen i nogen tid har været stillet i bero, nylig ansøgt Finansudvalget om en bevilling på 37,5 millioner kroner til bygning af et 5. inspektionsskib og Finansudvalget har enstemmigt tiltrådt bevillingen. De med bygning forbundne udgifter vil blive afholdt af Forsvarsministeriets ordinære bevillinger til investeringer til civilt prægede formål, medens de årlige driftsudgifter som for øvrige inspektionsskibes vedkommende skal afholdes af Søværnets driftsbudget mod refusion fra forsvarsbudgettets civilafsnit.

Den detaljerede planlægning forventes påbegyndt i indeværende finansår og bygning af inspektionsskibet vil være tilendebragt i finansåret 1974/75.

Inspektionsskibet vil principielt blive af samme type som HVID-BJØRNEN-klassen, hvorved en mere rationel udnyttelse og en bedre økonomisk anskaffelse og drift tilstræbes. Visse modifikationer i overensstemmelse med de indhøstede erfaringer vil dog selvsagt blive gennemført, især med henblik på at skabe bedre og mere tidssvarende beboelsesforhold.

Der påregnes ikke anskaffet helikoptermateriel i forbindelse med byggeprogrammet, idet det normerede antal på 8 Alouette-helikoptere indtil videre forventes at kunne tilgodese alle 5 inspektionsskibe.

Med det 5. inspektionsskib opnås en længe tiltrængt forøgelse af Søværnets inspektionskapacitet. Der skabes herved mulighed for en mere

././.

regelmæssig og konsekvent løsning af foreliggende særlige opgaver, samt et bedre grundlag for planlægning af omskiftning, vedligeholdelse og eftersyn, men samtidig bør det naturligvis holdes for øje, at eventuelle fremtidige ændringer af fiskerigrænser og kommende ønsker om kontrol med undersøgelse og udnyttelse af Danmarks kontinentalsokkelområde m.v. kan nødvendiggøre nye materielkrav.

UKLASSIFICERET

Søværnets sommeruniform

Søværnets Uniformsudvalg har færdiggjort et forslag til ny udformning af Søværnets sommeruniform. Udvalget vil nu indstille forslaget til Chefen for Søværnets godkendelse.

Udvalget foreslår for jakkeklædt personel, at der tillades en kortærmet, hvid skjorte med distinktioner og brystlommer.

For bluseklædt personel indstilles, at Søværnets nye model af undertrøjen (T-shirt) bæres som busseronne, for stampersonel med distinktioner på hvid bund på undertrøjens ærmer. Denne løsning betragtes som midlertidig, idet udvalget vil behandle det bluseklædte stampersonels uniformsspørgsmål på de næste møder. Herunder vil der også blive taget stilling til ønsker og forslag om, hvornår stampersonel (konstabler, korporaler og mekanikere) kan overgå til jakkeuniform.

UKLASSIFICERET

Søværnets udstillingsstand moderniseres

På Lynetten har der været forevisning af Søværnets udstillingsstand, der nu er opbygget efter nye og moderne principper. Forevisningen blev overværet af bl.a. Chefen for Søværnet og Direktøren for Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

Den nye opstilling vil første gang blive vist for offentligheden i forbindelse med bådudstillingen i Forum fra 6. til 14. februar. Udstillingen viser bl.a. den sejlsportsvirksomhed, der som et led i sømandskabsuddannelsen og som fritidsarbejde gennemføres ved Søværnets tjenestesteder.

Standen er i øvrigt bygget op om Søværnets deltagelse i redningstjenesten. Herunder fortælles om sikkerheden til søs med særligt henblik på lystsejlsads og redningsaktioner.

././.

UKLASSIFICERET

Nye opgaver for Søværnets Våbenskoles Artillerikursus

Den 1. september 1970 trådte den nye uddannelsesorganisation i kraft inden for Søværnet. For den daværende Søværnets Artilleriskole Sjøllands Odde betød det, at skolen officielt og ikke kun funktionsmæssigt blev tvedelt, nemlig delt mellem Chefen for Søværnet som en del af Søværnets Våbenskole og Chefen for Søværnets operative Kommando, som en del af marinedistriktorganisationen.

Denne deling har dog ikke betydet de store omvæltninger på Sjøllands Odde, da funktionerne havde eksisteret, men fordelingen af dem havde ikke altid været helt klar.

Søværnets Artilleriskole Sjøllands Odde - nu Søværnets Våbenskoles Artillerikursus Sjøllands Odde - har i slutningen af det gamle år og i begyndelsen af det ny taget en ny opgave op, som muligvis vil blive permanent.

Skolen har tidligere blandt sine "kunder" haft Flyvertaktisk Kommando, der hvert år i ca. 14 dage kom op på Odden for at gennemføre deres jagerbomberpiloters missilskydningstræning på skydeplads EK D 74.

Nu er der kommet en ny "kunde" ind i billedet - Flyvematerielkommandoen - i forbindelse med indskydningen af Flyvevåbnets Draken fly.

Draken flyene er som bekendt svenskbyggede, men deres bevæbning med bomber, missiler, raketter og automatiske våben er af amerikansk oprindelse. Disse to sider skal passe sammen, for at de nye fly F 35, som de kaldes, kan blive effektive.

Tidligere havde Flyvematerielkommandoen udført den slags forsøg på Flyvevåbnets egen skydeplads ved Rømø, men nu opdagede man, at "Nord-europas bedste skydeplads", nemlig Søværnets Våbenskoles Artillerikursus ville være bedst egnet med sine faciliteter.

I løbet af oktober måned blev en række missioner med F 35 fly fløjet på skydeplads EK D 74, og forsøgsrækken skal fortsætte i det kommende år.

Foruden til flyvåbenforsøg med våben kastet fra fly er Flyvematerielkommandoen ligeledes blevet interesseret i en forsøgsrække med afskydning af våben fra jorden.

UKLASSIFICERET

Alouette havareret i Værløse

Den 10. december totalhavarerede et af Søværnets Alouettefly på Flyvestation Værløse.

././.

Alouette M-019 med kaptajnløjtnant S. Albrechtsen som fartøjsfører og premierløjtnant V. Sørensen som 2. pilot skulle udføre landings- og hoverøvelser på flyvestationens område. Efter at have holdt i hoverposition i ca. 2 minutter, foretog helikopteren en højredrejning på 30-40°. Derefter "pitchede" helikopteren pludselig opad ca 20-30°, og det var ikke muligt for piloten at korrigere denne unormale bevægelse. Helikopteren ramte derefter jorden med halen først og rullede om længdeaksen mod højre og skråt frem, hvor den ramte jorden.

På trods af, at helikopteren næsten totalhavarerede slap besætningen med mindre kvæstelser, og begge piloter er efter et kort sygeleje tilbage i aktiv tjeneste.

Havarikommissionen har indtil nu intet fundet, der kan give en formodning om havariårsagen, men undersøgelserne fortsætter.

UKLASSIFICERET

Søværnets Teknikinspektør gået fra borde

Den 22. december afholdt Søværnets Maskinofficersforening en reception for Søværnets Teknikinspektør, kommandør Reinhold B. Christensen, der på denne dag fyldte 65 år, og som derfor med udgangen af december måtte forlade Søværnet efter 49½ års tjeneste.

Receptionen fandt sted i Søofficersforeningen. Blandt de fremmødte sås - foruden Chefen for Søværnet og den tiltrædende Teknikinspektør - repræsentanter fra øvrige institutioner og tjenestegrene ligesom adskillige civile havde givet møde.

Under receptionen fik kommandøren af Søværnets Officerer af Maskinlinien overrakt et maleri af kystjageren HUITFELDT.

I sin takketale gav kommandør Christensen udtryk for sin taknemmelighed - ikke alene over den indholdsrige tid han havde haft i Søværnet - men også over, at være indbudt til netop dette sted, hvor han for næsten 50 år siden på den daværende "Elevskole" som 15-årig havde givet møde som "Frivillig lærling".

Kommandøren sluttede med ønsket om, at alle inden for maskinkorpset ville gøre sit bedste for at føre de nye ideer og tanker ud i livet til gavn for Søværnet.

UKLASSIFICERET

Indland kort

Chefen for Søværnet har anmodet Forsvarets Evgningstjeneste om en ny vurdering af de nødvendige midler til vedligeholdelse af Søværnets

././.

Konstabelskole. Ved Marinestabslægens inspektion er der konstateret visse vedligeholdelsesmangler, som Chefen for Søværnet gerne ser rettet.

Kommandør O.J.Odder er indtrådt som medlem af bedømmelsesrådet for officerer af A-linien (SØ og IT) i stedet for kommandør E.Wolfhagen, der i november blev formand for samtlige Søværnets bedømmelsesråd. Samtidig er kommandør E.W.Lennholm indtrådt som suppleant i stedet for kommandør J.C.Munck.

Vedfærdstjenesten har givet tilsagn om at afholde udgiften til indkøb af en tur-båd til Flådestation Grønnedals besætning. Flådestationen bemyndiges desuden til af kantineformue at købe endnu en båd. De koster ca. 32.000 kr. pr. stk.

UKLASSIFICERET

Udland kort

Howaldt Skibsværft i Kiel, der delvis ejes af den vesttyske stat, skal levere en af de fire undervandsbåde på 900 tons, der skal bygges til Grækenland i år.

Storbritannien ventes at afvise et tilbud fra østaten Mauritius om at tillade oprettelsen af en britisk flådebase på øen som et alternativ til den britiske base i Simonstown i Sydafrika.

Stortinget har bevilget 30 millioner kroner til redningstjenesten i år. De 25 millioner skal bruges til helikopterkøb, 3 mill. til personaleboliger og 2 mill. til uddannelsesformål.

Admiral Lord Tovey er død 85 år gammel. Han ledede som chef for "Home Fleet" de flådestyrker, der sænkede det tyske slagskib BISMARCK og organiserede en række af de farefulde konvoyeringer til Murmansk.

S.Thøstrup

jan 1971

SØVÆRNSORIENTERING NR. 4/71.

UKLASSIFICERET

TACEVAL af Bornholms Marinedistrikt.

Under ledelse af Chefen for Søværnets operative Kommando (CH SOK) foretog officerer og teknikere fra SOK stab, Taktikskolen og Søværnets Materiel Kommando den 18. og 19. januar taktisk evaluering (TACEVAL) af Bornholms Marinedistrikt med underlagte enheder. Formålet med TACEVAL er at kontrollere, hvorledes et distrikt e.l. er i stand til at løse de pålagte opgaver, herunder specielt indførelse af højere beredskab i forbindelse med farvandsovervågningen.

TACEVAL har tidligere været gennemført overfor andre marinedistrikter, men hver gang således, at distrikterne forinden havde fået et varsel herom. Denne gang blev TACEVAL hemmeligholdt indtil sidste minut og gennemført uden varsel.

TACEVAL-holdet havde planlagt afgang med fly fra Kastrup til Rønne den 18. om aftenen, men da Rønne Lufthavn var lukket på grund af tåge foregik transporten i stedet med torpedobådene HAJEN og FALKEN. Disse blev varslet af Bornholms Marinedistrikt og identificeret ved ankomst til Rønne, men det lykkedes TACEVAL-holdet at slippe i land uden at blive meldt til marinedistriktet, således at TACEVAL, som blev påbegyndt samme aften kl. 2300, kom som en overraskelse for såvel distriktet som for de underlagte enheder, bevogtningsfartøjet NAJADEN og orlogskutteren VEJRØ i Rønne Havn.

Chefen for Bornholms Marinedistrikt opholdt sig i København og havde overfor SOK udpeget sin næstkommanderende som stedfortræder. Kommandørkaptajnen blev først underrettet om TACEVAL efter, at den var iværksat, og blev med torpedobåden MAKRELEN, som af SOK var forlagt til Holmen, transporteret til Bornholm, hvortil han ankom ca. 6 timer efter TACEVAL påbegyndelse.

I TACEVAL indgik et beredskabsspil samt en række episoder med deltagelse af fregatterne HERLUF TROLLE og PEDER SKRAM, korvetten FLORA, ubåden SPRINGEREN, en helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste samt jagerfly fra Flyvevåbnet.

././.

TACEVAL blev afsluttet 19. januar kl. 1230, og på et møde afholdt umiddelbart efter med officerer fra distriktet udtalte CH SOK, at det først efter en grundig analyse af alle under TACEVAL indhentede oplysninger ville være muligt at bedømme effektiviteten ved distriktet. Det var imidlertid CH SOK umiddelbare indtryk, at TACEVAL havde vist, at distriktet var i stand til i det væsentlige at løse de pålagte opgaver på tilfredsstillende vis.

UKLASSIFICERET

Forsvarets Kursusinstitution oprettes.

Hærens Kursuscenter, Søværnets Kursusinstitution og Flyvevåbnets Kursusinstitution sammenlægges fra 1. januar næste år til Forsvarets Kursusinstitution, der underlægges Forsvarskommandoen.

Forsvarsministeriet har tiltrådt, at der nedsættes et Forsvarets Kursusråd, der erstatter værnenes kursusråd, og som i overgangsperioden indtil sammenlægningen, skal koordinere virksomheden. Det skal desuden samordne planlægningen og forberede den endelige organisatoriske sammenlægning af kursusinstitutionerne. Forsvarskommandoen er blevet anmodet om at fremsende en indstilling om påtænkt bemanning af Forsvarets Kursusinstitution inden udgangen af august.

Forsvarets Gymnastikskole og Hærens Brevskole underlægges 1. februar Forsvarskommandoen, idet Hærens Brevskole fra samme dato benævnes Forsvarets Brevskole.

Forsvarets ABC-skole forbliver henlagt under Chefen for Hæren som en del af den påtænkte ingeniørskole.

UKLASSIFICERET.

24 havarisager i 1970

Søværnets Havarikommission behandlede og afsluttede 24 havarisager i 1970. De behandlede sager var 1 kollission, 4 påsejlinger, 6 grundstødninger og -berøringer og 13 andre uheld.

16 uheld skyldtes manøvrefejl eller sammentræf af uheldige omstændigheder, 7 utilstrækkelig agtpågivenhed og i et tilfælde tog kommissionen ikke stilling.

15 havarisager karakteriseres af kommissionen som hændelige, medens 7 sager gav anledning til placering af ansvar. 1 sag skyldes en civil slæbebådsfører.

De direkte udgifter i forbindelse med reparation af opståede skader og udbetaling af erstatning andrager skønsmæssigt 163.600 kr.

././.

UKLASSIFICERET

Søværnets Bedømmelsesråd.

Udover de i SVN ORT nr. 3/71 nævnte ændringer i sammensætningen af Søværnets Bedømmelsesråd er følgende ændringer foretaget:

I bedømmelsesrådet for officerer (SØ-R) af KL- og lavere grad er orlogskaptajn A.Geismar udtrådt som suppleant og indtrådt som medlem og orlogskaptajn P.Stautz udtrådt som medlem og indtrådt som suppleant.

I bedømmelsesrådet for officerer (MS) er kommandørkaptajn P.Lewinsky indtrådt som suppleant i stedet for kommandørkaptajn N.Winder, kommandør H.E.Christensen udtrådt som suppleant og indtrådt som medlem i stedet for kommandør R.Christensen og kommandørkaptajn J.Holten indtrådt som suppleant.

I bedømmelsesrådet for officerer (MS-R) af KL- og lavere grad er kommandør H.E.Christensen udtrådt som suppleant og indtrådt som medlem i stedet for kommandør R.Christensen og kommandørkaptajn J.Holten indtrådt som suppleant.

I bedømmelsesrådet for officerer af B-linien (TO) er orlogskaptajn G.Johansen indtrådt som medlem i stedet for orlogskaptajn H.Eliassen.

I bedømmelsesrådet for officerer af reserven (AR, MI og MS) er kaptajnløjtnant F.W.Rasmussen indtrådt som suppleant i stedet for kaptajnløjtnant K.Jensen.

UKLASSIFICERET

Flere fremmede Flådebesøg.

Et betydeligt antal fremmede flådebesøg fandt sted i løbet af 1970. Der var størst søgning til havne under Flådestation Københavns forsyningsområde, idet 82 fremmede orlogs-fartøjer anløb dette område. Kun 2 besøgte havne udenfor København, idet 1 har besøgt Helsingør og 1 har besøgt Frederikssund.

Det ser ud til, at sæsonen for flådebesøg ikke længere er begrænset til sommermånederne, idet første besøg startede den 12 maj og sidste besøg sluttede den 10 december.

Under skibenes besøg har Flådestation København ud over at udføre sine naturlige servicefunktioner arrangeret et stort antal "sightseeing" ture til Carlsberg, Tuborg, Cherry Heering, Den kongelige Porcelainsfabrik, Tøjhusmuseet, Vikingskibsmuseet, Søfartsmuseet i Helsingør, Teknisk museum i Helsingør o.a. Flådestation København har overalt mødt stor velvilje, både fra civile og militære myndigheder, samt ikke mindst fra de involverede firmaer.

././.

Besøgene er afviklet uden alvorligere episoder. Der var to fredelige demonstrationer på Langelinie, hvor deltagerantallet i den første ikke oversteg 20, og i den anden var på ca. 200 personer.

Derudover var der en udløber af en mere militant demonstration foran Den amerikanske Ambassade, hvor deltagerne fortsatte til Langelinie og kastede rød maling på en amerikansk ubåd og en af flådestationens biler. Kun i ét tilfælde har politiet optaget rapport, hvor udenlandske orlogsgaster har været indblandet.

(Se statistisk oversigt over fremmede flådebesøg i FLÅDESTATION KØBENHAVN's forsyningsområde i 1970 på bilag side 7)

UKLASSIFICERET

Mindre helikopter-deltagelse i øvelser.

Søværnets Flyvetjeneste har i 1970 fløjet totalt 2090 timer. Under sejlads ved Færøerne er fløjet 192 timers fiskeriinspektion, 108 timers transport -, skole- og træningsflyvning samt 30 timers SAR med 17 eftersøgningsmissioner og 24 patientevakueringer. Ved tjeneste på Grønland er totalt fløjet 254 timer fordelt på: fiskeriinspektion 63 timer, transport-, isrekognoscerings- og omskolingsflyvninger 172 timer og SAR 19 timer med 7 eftersøgningsmissioner og 8 patientevakueringer.

Søværnets Flyvetjeneste udstationerede i november en Alouette helikopter på Narssassuaq til varetagelse af forbindelsestjenesten mellem Grønndal og Nassassuaq samt søredning i det sydlige Grønland.

Søværnets Flyvetjeneste havde et totalhavari af Alouette M 019 den 10 dec 70, således at flyvetjenesten nu kun råder over 7 helikoptere, M 019 vil - forudsat at de fornødne midler stilles til rådighed - blive genopbygget, men kan tidligst forventes flyveklar til efteråret.

Dette i forbindelse med udstationeringen på Narssassuaq vil lægge en meget stor belastning på øvrige helikoptere og vil i den nærmeste fremtid indebære en mærkbar nedgang i deltagelsen i Søværnets øvelser.

UKLASSIFICERET

Søværnets indsats i modstandskampen.

Chefen for Søværnet har nogle gange i de sidste par år rettet henvendelse til personel, som var tjenstgørende fra 10 april 1940 til 5 maj 1945, med anmodning til de enkelte om at indsende oplysninger om deres deltagelse i modstandskampen.

././.

Formålet er at skaffe et så fyldigt materiale som muligt, således at den indsats, der er ydet af Søværnets personel, kan få en rimelig og fortjent plads i det samlede billede af modstandskampen.

Der er indkommet en betydelig mængde oplysninger, men mange har endnu ikke haft tid til at udfærdige deres bidrag. For at fremme sagen har Chefen for Søværnet efter samråd med kontreadmiral Lundsteen og kommandør Mørch besluttet at søge de ønskede, personlige oplysninger indhentet gennem interviews.

Disse påregnes holdvis gennemført i Marinestaben under ledelse af kontreadmiral Lundsteen og medvirken af kommandør Mørch og orlogskaptajn Salicath fortrinsvis således, at spørgsmål og svar optages på bånd. Som indledning til disse interviews vil kommandør Mørch give en kort orientering om aktuel historieforskning.

UKLASSIFICERET.

Den internationale hydrografiske organisation.

Danmark har ratificeret "Konvention af 3.maj 1967 om Den internationale hydrografiske Organisation".

Organisationen omfatter en international hydrografisk Konference (generalforsamling) og et internationalt hydrografisk Bureau (råd) og har til formål at fortsætte det hydrografiske arbejde (søkort, opmålinger m-m-), som blev påbegyndt i 1921 ved oprettelsen af "Det internationale hydrografiske Bureau".

Organisationen har hjemsted i Monaco og er af rådgivende og rent faglig karakter. Dens medlemmer er de regeringer, der er deltagere i konventionen. Konferencen mødes mindst hvert 5. år, mens Bureauet, der består af en direktionskomité og nødvendigt teknisk og administrativt personale, er fast etableret.

28 stater (ingen øst-lande, men dog Jugoslavien) har indtil nu tiltrådt eller ratificeret konventionen, der er trådt i kraft.

UKLASSIFICERET

Indland kort

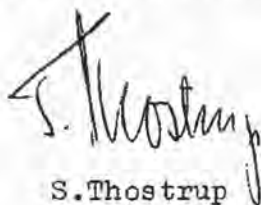
Chefen for Søværnet har tiltrådt et forslag fra Søværnets operative Kommando om, at minestrygereskadren hvert andet år deltager i minestrygningskursus i Ostende og de andre år i minestrygningskursus i Eckernförde.

././.

Politimesteren på Bornholm har udtalt sin anerkendelse af bevogtningsfartøjet NEPTUNs bjergning af to fiskere fra kutteren "Sisild", der grundstødte ved Sorthat. Politiets anerkendelse gælder i særlig grad NEPTUNs gummibådsbesætning.

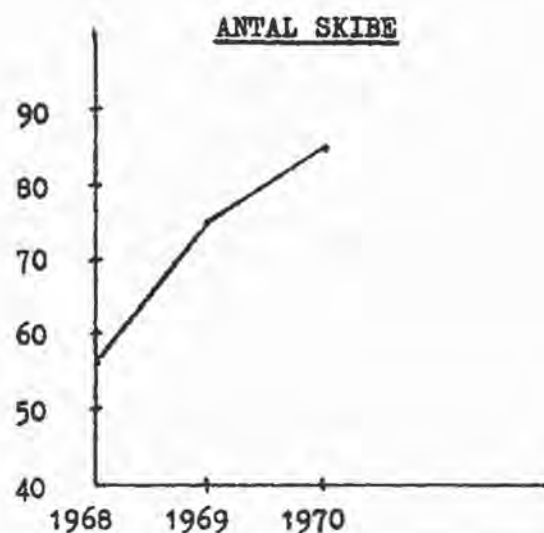
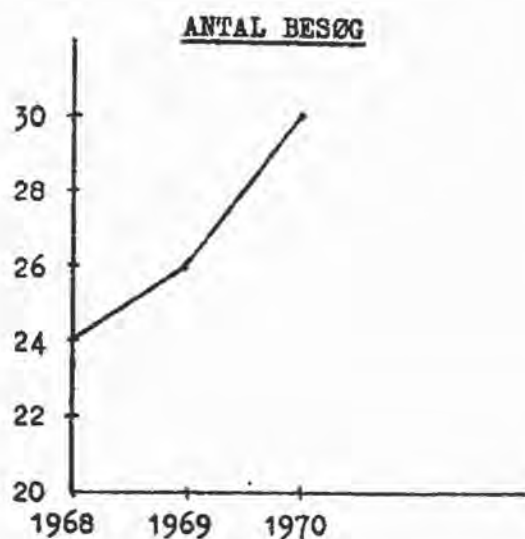
Chefen for Søværnet har tiltrådt et forslag fra Søværnets Skibs og Maskininspektion om, at der ved Teknologisk Institut oprettes et kursus for Søværnets personel i reparation og vedligeholdelse af maling på skibe. Kursus ventes oprettet i oktober.

55 skoleelever fra Storkøbenhavn aflægger besøg på Flådestation København den 2.februar i anledning af "Uddannelsesdag 1971". De skal bl.a. orienteres om konstabelordningen og værnepligtsforhold, samt besøge værkstedsskolen for KS AR(T) og en af flådens enheder.

S.Thstrup

Statistisk oversigt over fremmede flådebesøg i FLÅDESTATION
KØBENHAVN's forsyningsområde i 1970.

Nation	Antal besøg	Antal skibe	Antal OFF besøg	Antal UOF besøg	Antal RUT besøg	Antal besætnings- medlemmer
Belgien	1	1		1		103
Brasilien	1	1	1			436
Canada	2	2			2	243
England	6	12		4	2	2.052
Frankrig	1	1			1	67
Holland	2	14		2		1.030
Norge	2	13			2	370
Tyskland	6	17			6	673
USA	7	11		4	3	5.527
STANDING NAVAL FORCE ATLANTIC	2	13		1	1	3.104
Ialt 1970:	30	85	1	12	17	13.605
Ialt 1969:	26	75				13.981
Ialt 1968:	24	56				6.953

feb 1971

SØVÆRNSORIENTERING NR. 5/71.

UKLASSIFICERET

Afsked med Søværnets tekniske tjenester.

Chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral S.J.Valentiner, samlede den 1 februar sektorchefer, afdelingschefer, sektionschefer, eksplosivstofinspektøren m.fl. i anledning af de 6 tekniske tjenesters nedlæggelse og integrering i Søværnets Materielkommando.

Admiral Valentiner sagde, at dagen er lige så skelsættende som den 1.december 1967, da Søværnets Materielkommando oprettedes. En epoke er afsluttet; århundreders dygtige og målbevidste arbejde af vort civile og militære personel ophører indenfor de gamle institutioners velkendte rammer for at overføres til andre områder med forskellige betegnelser, men med omtrent samme målsætning - den at tjene Søværnet bedst muligt på det forvaltningsmæssige område. Der er ingen tvivl om, at dette vil ske, ellers havde så mange højt kvalificerede medarbejderes arbejde været forgæves i disse sidste fem år.

Søværnets Materielkommandos sektorer og afdelinger er ikke blot de tidligere institutioner, genopstået under en ny betegnelse - den administrative sektor er ikke at betragte som en afløser af Søværnets Intendantur, ligesom skibteknisk afdeling ikke erstatter Søværnets Skibs- og Maskininspektion, og ej heller er materielsystem afdelingen og våbenteknisk afdeling direkte erstatninger for de tekniske institutioners materielsektioner og for Marinestabens materielafdeling.

Alle afdelinger er nyskabelser, enhver kan og bør drage nytte af sit tidligere tilhørsforhold, men de erfaringer og traditioner, der medbringes til Søværnets Materielkommando bør være sådanne, der kan indgå i arbejdet fremover. Alle afdelinger er lige betydningsfulde, den ene kan ikke eksistere og udføre dagens gerning uden de andre. Jeg lægger vægt på, at det tværgående samarbejde er om muligt endnu mere betydningsfuldt end de respektive afdelingers interne arbejde, end den vertikale kommunikation.

Søværnets Materielkommando har et stort ansvar at leve op til, men de sidste års talrige analyser, projekter og påbegyndte realisationer har tilfulde vist, at en gennemgribende reorganisation var påkrævet.

././.

Det er en proces, der vil medføre store fordele i form af besparelser, der vil komme Søværnet tilgode i form af flere midler til operative formål, og som vil medføre forøget effektivitet.

Jeg nærer de største forhåbninger til, at selv de mange rokeringer og de mulige reduktioner i ansvar og beføjelser som følge af den nye organisation ikke har nedsat arbejdsmod og vilje hos medarbejderne, uanset den tvivl de - og mange andre - har næret under den alt for langvarige integrationsproces.

Chefen for Søværnet var under Søværnets Materielkommandos oprettelse inde på begrebet traditioner, og dette naturligvis med specielt henblik på den forestående nedlæggelse af de gamle institutioner. Vi har i Søværnet været i den lykkelige situation, at vi stedse har kunnet fastholde mange af de mest værdifulde traditioner, har kunnet genoplive andre og skabe nye, noget Søværnets Materielkommando vil bestræbe sig for at efterleve. Traditionerne i vore mere end 450 år gamle marine er vor samvittighed, den ånd der selv i vor organisationsprægede og materialistiske tidsalder besjæler personellet, er af lige så stor betydning som det mest fuldendte krigsmateriel.

I krig som i fred har målet for institutionernes personel stedse været det samme, som det bl.a. vedrørende materiellets behandling er nedfældet i den første instruks for "Søe-Tøymesteren" i 1739: Saa haver Du nøye at attendere og besørge, alt det erfordres til dets Conservation, Orden og Forbedring, således som Du dertil agter at være ansvarlig.

Instrukserne for de hidtidige institutionschefer har pålagt dem nærligt de samme opgaver, ligesom målsætningen for Søværnets Materielkommando er den samme - at virke til opretholdelse af det størst mulige materielle beredskab i Søværnet.

Midt på sommeren næste år regnet Søværnets Materielkommando med, at personellet er på plads i moderne, smukke og veludrustede kontorlandskaber i Philip de Langes pragtfulde, over 200 år gamle Arsenalkompleks. På tærsklen til den nye epoke sænker vi i fuld tillid til at kunne leve op til det store ansvar i taknemmelighed orlogsflaget for de 6 gamle institutioner. Deres navne vil altid blive erindret, og deres bedste traditioner vil Søværnets Materielkommando søge at videreføre, sagde admiral Valentiner.

././.

UKLASSIFICERET

Udgangsuniform til iklædt personel

Ved forsvarsministerens møde med talsmændene for de værnepligtige menige fremkom der et forslag om, at uniform I og II (henholdsvis udgangsuniform og garnisons-, stations- eller daglig uniform) bliver afskaffet. Behovet for uniformer ville kunne dækkes gennem udlevering af en ekstra øvelsesuniform (arbejdstøj). Besparelser opnået herved, kunne anvendes til fordel for de værnepligtige, f.eks. i form af en hurtigere gennemførelse af lønreformen.

Forsvarsministeriet har anmodet Forsvarskommandoen om at undersøge spørgsmålet og fremkomme med en vurdering, herunder omkostninger og mulighed for at indføre en fælles øvelsesuniform (arbejdstøj) for værnene.

UKLASSIFICERET

Søværnet på to udstillinger

Søværnet deltager i disse dage i to udstillinger i København.

Fra den 6. til den 14. februar er der i Forum en bådudstilling med søsport, turisme og fritid som hovedtemaer. Chefen for Søværnet er udstillingens protektor. Søværnet deltager for første gang med sin nye stand, der er opbygget efter helt moderne principper. Den ene halvdel er bygget op om søredningstjenesten, hvor der bliver skildret i ord og billeder gangen i en redningsoperation - og om redningsaktioner i almindelighed. Den anden halvdel af standen fortæller om sejlsporten i Søværnet, således som den udøves både i arbejds- og fritiden. Søværnets tambourkorps deltager i den officielle åbningshøjtidelighed.

Søværnet deltager også i den store biludstilling i Bella-Centret fra 29. januar til 7. februar. Her vises, hvad Søværnet bruger de forskellige biltyper til. Der vises en del af MOBAs torpedoafdeling, der har kunnet frigøres for det daglige arbejde. Det er en Bedford torpedotransportvogn med 6 torpedoer på ladet og en ny Mercedes torpedokranvogn. En torpedokompressor fra 1875 er udlånt af Magasinet for Museumseffekter. Der vises også en gennemskåret torpedo og to udskydningsrør fra motortorpedobåde. Søværnets militærpoliti fra Flådestation København deltager i bevogtningen udenfor åbningstiderne.

UKLASSIFICERET

Søredningstjenesten på Færøerne

Årsopgørelsen over Færøernes Kommandos deltagelse i aktioner af redningsmæssig og humanitær art oplyser, at der i fjor ikke forekom alvorlige søulykker på det færøske område. ././.

Søredningstjenestens udrykninger blev foranlediget af skibe, der var "overdue" eller havde fået maskinhavari. Flere aktioner havde således mere karakter af assistancer end af redningsaktioner. Det er almindelig praksis på Færøerne, at skibe, der behøver assistance, beder søredningstjenesten om hjælp, da der ikke findes bjergningsselskaber på Færøerne. Under hensyn hertil ydes hjælp i større omfang - mod at udgifterne dækkes - end tilfældet er i danske farvande. Det ofte voldsomme vejrlig bidrager også til den opfattelse, at assistance bør ydes, inden situationen udvikler sig til en søulykke.

Sygetransporternes antal ligger over det normale. De udføres primært med helikopter af hensyn til hurtigheden og de vanskeligt tilgængelige steder. Ofte er det den eneste mulighed og det bidrager til at sikre, at befolkningen på afsides steder hurtigt kan blive bragt til hospital i akutte nødstilfælde.

Opgørelsen fremhæver, at i det færøske område kan betydningen af tilstedeværelse af inspektionsskib, kutter og helikopter med et højt beredskab ikke vurderes højt nok. Ikke alene til løsning af tjenestens primære opgave - også til løsning af andre særlige opgaver drages stor nytte af enhedernes tekniske standard som følge af områdets karakter og mangel på civile redningskorps.

UKLASSIFICERET

Forældredag i Avderød

I dagene 20. - 22. januar mødte januar-indkaldelsen 1971 med i alt 743 værnepligtige og 31 elever. Søndag den 24. januar var der forældredag på Søværnets Eksercerskole og ca. 1000 pårørende mødte op trods regn og blæst. De blev som ved tidligere forældredage afhentet ved indgangsporten af Søværnets Tamburkorps. I løbet af en time havde ca. 300 biler med pårørende passeret portvagten.

I eksercerhallen bød chefen for skolen de pårørende velkommen og tamburkorpset underholdt med tre grupper, en jazz-, en beat- og en tyrolergruppe. Desuden underholdt korpset gæsterne med admiralens vise fra "Pinafore", der blev annonceret med følgende bemærkning: "Det næste nummer kostede 2. juledag danske TV-seere 1,7 millioner, her på skolen kostede in-studeringen 1 kasse øl".

Desværre har skolen ikke midler til at give de pårørende et måltid eller en kop kaffe på forældredagen, hvilket kantinen nyder godt af. I tidsrummet fra kl. 1300 - 1700 omsattes for kr. 15.000-

././.

Indland kort

CINCNORTH, general Sir Walter Walker, har ledsaget af Chefen for Søværnet besøgt Søværnets Officersskole. Generalen fik en orientering om uddannelsen og overværede en undervisningstime.

Chefen for Søværnet henstiller at alle, der fører eller transporteres i Søværnets personvogne, benytter de monterede sikkerhedsseler for at begrænse virkninger af eventuelle færdselsuheld.

Holmens Kirke forsøger en ny form for gudstjenester for dem, der sjældent kommer i kirken. Det bliver en kort gudstjeneste på hverdage kl. 17.00 efter kontortidens ophør. Den første holdes torsdag den 25. februar med præsten og forfatteren Preben Thomsen som prædikant.

UKLASSIFICERET

Udland kort

Præsident Nixon har givet meddelelse om, at USA vil afskaffe værnepligten og udelukkende basere forsvaret på professionelle soldater. Planen vil kunne gennemføres i løbet af 2½ år.

Den engelske regering har fremlagt en finansplan indtil 1975. Der skal navnlig spares på tilskud til landbruget og på forsvarsudgifterne. De sociale udgifter skal øges.

Den amerikanske kommandør Raymod W. Allen har i Rotterdam overtaget kommandoen over NATOs "Standing Naval Force Atlantic". Hans flagskib bliver den amerikanske destroyer BIGELOW.

Det norske forsvar er igang med at indføre lørdagsfrihed for de værnepligtige. Hæren og Flyvevåbnet vil primært gå ind for fri hver anden lørdag. Søforsvaret arbejder på at indføre en blanding af dette og en mulighed for at opspare fridage.

Generalmajor J.H. Johansen tiltrådte 1. februar som "Deputy Chief of Staff, Logistics & Administration, Headquarters Allied Forces Northern Europe".

S. Thostup

feb 1971

SØVÆRNSORIENTERING NR. 5/71

UKLASSIFICERET

Talsmændene for de værnepligtige mødes

Forsvarsministeriet har meddelt, at der holdes et møde for talsmænd for de værnepligtige fredag den 12. februar på Ringsted Kaserne. Mødet tilrettelægges af Forsvarsministeriet og gennemføres af de værnepligtige menige selv.

På mødet skal drøftes spørgsmål i forbindelse med soldaterløn, og herunder gives en orientering om cafeteriaordningens indførelse (ved menig i Hæren Per Bendix, menig i Søværnet Karl Nicolaisen og hjemsendt menig i Flyvevåbnet J.O.K.Søndergaard).

Derefter behandles revision af den militære straffelovgivning (ved menige i Hæren Peter Nørring og Niels Bjørn Nielsen, menig i Søværnet C.E.Melgaard og menig i Flyvevåbnet K.G.Sørensen).

Endelig drøftes spørgsmål i forbindelse med Danmarks sikkerhedspolitik (ved menig i Hæren Søren Thorkildsen).

Som deltagere i mødet er fra Søværnet udstykket 2 talsmænd fra Flådestation København, 1 fra Flådestation Korsør og 1 fra Flådestation Frederikshavn, 1 fra Langelands Marinedistrikt, 1 fra Sundets Marinedistrikt, 2 fra Søværnets Eksercerskole og 1 fra hver eskadre. Forsvarsministeriet har anmodet om, at tjenestestedernes talsmænd for værnepligtige samles før mødet og gøres bekendt med de emner, der skal drøftes, og at de herefter træffer bestemmelse om, hvilke talsmænd, de ønsker sig repræsenteret af.

Mødet i Ringsted begynder kl. 0900 og forventes at vare hele dagen.

UKLASSIFICERET

Minørtjenesten havde 166 udrykninger

Flådestation Frederikshavns mineuskadeliggørelseshold havde i fjor 166 udrykninger, heraf 141 efter farlige genstande og 25 efter ufarlige genstande.

././.

Mineudrykningerne har bl.a. omfattet 12 hornminer, 5 magnetminer, 3 torpedoer, 15 granater, 20 sprænglegemer, 3 bomber, 47.400 stykker håndammuniton, 59 mortargranater, 7 landminer, 52 markere, 12 røgbøjer, 2 fosforbøjer, 10 håndgranater, 30 faldskærmsblus, 633 nødraketter, 9 mineankre, 30 el-detonatorer, 7 minestrygningsbøjer, 10.000 percussionsdetonatorer, 16 russiske knaldraketter, 18 russiske nødraketter, 1 220 mm pansergranat, 1 ubådsbøje, 4 radiobøjer, 1 mineladning, 1 knudtkniv, 2 øvelsesminer og 2 strømmålere.

Personellet fik også kørt og sejlet en del. Under udrykningerne er der kørt 25.618 km og sejlet et ukendt antal sømil med orlogskuttere.

UKLASSIFICERET

Gammel dansk kanon vender hjem

Minelæggerne FALSTER, MØEN og LÅNGELAND sejler i denne uge til Gøteborg for at hente en broncekanon, som det svenske rigsantikvariat har skænket Orlogsmuseet.

Broncekanonen er af typen "Svanen". Den stammer fra det danske orlogsskib "SANCTA SOPHIA", som forliste i Gøteborgs skærgård i slutningen af maj 1645. Skibets opgave var at medvirke til at blokere fæstningen Elfsborg. Uheldet ville, at skibet, der havde chefen for eskadren, admiral Ove Gjedde, ombord, løb på en klippe og sank. Skibets rester ligger stadig i skærgården, men for nogle år siden lykkedes det frømand fra den svenske flåde at bjerge to af de store kanoner iland, og det er den ene af dem, Sverige har skænket Danmark. Den er bestemt til opstilling på Orlogsmuseet i København.

Kanonen vil blive bragt om bord i FALSTER ved en højtidelighed fredag den 12. februar. Den modtages af formanden for Orlogsmuseets Komité, kommandør E. Wolfhagen, og Orlogsmuseets direktør, Munthe af Morgenstierne.

Under det danske flådebesøg, der varer til mandag den 15. februar, finder en række arrangementer for besætningerne sted. Kanonen sejles til København og afleveres på Langelinie. Den er for stor og tung til at få plads i museets samlinger i Nicolaj Kirke, men man regner med en foreløbig opstilling udenfor kirken.

././.

Det historiske arbejde i Søværnet

Søværnets historiske Sektion har indsendt rapport om virksomheden i 1970.

Det fremgår heraf, at overinspektør Askgaard har afsluttet udarbejdelsen af manuskriptet til sit værk om søkrigen 1657-60. Det skal derefter oversendes til Militärhistoriska Avdelingen ved Militärhögskolan i Stockholm, der skal gennemgå de i bogen gengivne svenske citater.

Sektionens studiekartotek vedrørende Søværnets historie, såvel nyere som ældre, er blevet udvidet på grundlag af materiale og arkivalier udtaget i Søetatens arkiv i Rigsarkivet. Kartoteket over Søværnets skibe har været underkastet en grundig revision, der navnlig har omfattet perioderne 1550-1750 og 1807-14.

Ved årets udgang var der indkommet en række besvarelser af de udsendte spørgeskemaer til forskelligt personel om deres tilværelse under Modstandskampen 1940-45. Der er indgået 129 besvarelser fra Søofficerer (A-linien), 45 fra øvrige officerer (A-linien) og 36 fra officerer (B-linien).

Sektionens leder og lederen af Søværnets Museumsmagasin har foretaget en studierejse til svenske og norske museer med besøg på Orlogsmuseet i Karlskrona og i Stockholm på Statens Sjöhistoriska Museum og WASA samt Armémuseet. Udgifterne blev afholdt af et legat.

Der er foretaget en gennemgang af mineskibet LINDORMEN og udtaget historiske effekter. Det drejer sig om den ene hovedmaskine, styremaskinen og forskelligt inventar, der blev afleveret til Museumsmagasinet. Der er også foretaget en gennemgang af Orlogsværftets riggerloft inden dets overgang til Søværnets Materielkommando. Her blev bl.a. udtaget blokke, måttevæv og fløjknep fra orlogsskibet PHOENIX fra 1810.

Endvidere er foretaget en omfattende undersøgelse vedrørende Søværnets blankvåben i 1800-tallet. Den har omfattet Løvehovedsablen, der anvendtes som sabel for underofficerer og menige i perioden 1816-56, korps-sabel 1856, der brugtes af underofficerer 1856-1922, sabler for kadetter samt de forskellige modeller af skibssabler og -huggerter, der anvendtes af menige fra 1802 indtil dato. Undersøgelsen er baseret på studier i Rigsarkivet, i Søartilleriets arkiv og ved Søværnets Museumsmagasin, hvor Søartilleriets hovedbøger er gennemgået sideløbende med studier af bevarede våben.

Undersøgelsen har bragt en række nye oplysninger for dagen med hensyn til, hvornår våbnene er indført og baggrunden for deres indførelse samt oplysning om, af hvem sablerne har været anvendt, og hvordan de har været båret. Oplysninger og data, der hidtil har foreligget om disse våben, har vist sig at være fejlagtige. I forbindelse med undersøgelserne på Rigsarkivet er fremdraget den hidtil ukendte originale tegning til sablen.

Resultatet af undersøgelsen, der må anses for at være af stor værdi for studiet af Søetatens blankvåben, vil blive fremlagt dels ved et møde i Våbenhistorisk Selskab og dels i Våbenhistoriske Årbøger.

UKLASSIFICERET

125 fik hæderstegn

På indstiftelsesdagen den 29. januar uddeltes 125 hæderstegn for god tjeneste ved søtaten.

Hæderstegnet, der er indstiftet i 1801 af Christian den 7. på dennes fødselsdag, kan tildeles enhver mand eller kvinde, der er ansat i Søværnet eller ved Orlogsværftet, og har forrettet tro tjeneste uafbrudt i fulde 25 år efter det fyldte 20. år.

UKLASSIFICERET

Indland kort

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har stillet forslag om, at der udarbejdes bestemmelser for afholdelse af politiske orienteringsmoder ved tjenestestederne. Forsvarsministeriet har derefter anmodet værnene om at måtte modtage udkast til sådanne bestemmelser.

Flådestation Frederikshavn har haft besøg af 30 ingeniører fra byens virksomheder og af 30 medlemmer af St. Georgsgildet. Flådestation Korsør har haft rundvisning af 31 drenge fra Korsør Ungdomsklub.

Hærens Arkiv overføres 1. april fra Forsvarsministeriet til Ministeriet for kulturelle Anliggender. Personalet på fem vederlagslønnede officerer følger med. Flytningen er administrativ og motiveres med ønsket om at få arkivet underlagt Rigsarkivet.

././.

Onsdag den 10. februar inspicerede Chefen for Søværnet ledsaget af officerer fra Marinestaben og specialtjenesteinspektørerne inspektions-skibet INGOLF. Det uddannelsesmæssige stade og materiellets tilstand inspiceredes under sejlads i Sundets sydlige del.

Orlogskutteren ROMSØ bjærgede den 30. januar det norske skib HEIA, som med maskinskade var drevet ind og slået læk mod stenmolen ved Skagen Havn. ROMSØ trak skibet ud på reden og senere ind i havnen. Der er rejst krav om bjærgeløn.

I anledning af Dansk Idrætsforbunds 75 års jubilæum deltager personel fra Søværnets Konstabelskole og et par hornblæsere fra Søværnets Tambourkorps i Dansk Sejlsportsunions præsentation af sejlsporten gennem 75 år. Det sker søndag den 14. februar i KB-Hallen og overværes af Kongen.

S. Thøstrup

Søværnet bør være i spidsen mod forureningen

Ved et eskadre- og marinedistriktsscheffsmøde i Søværnets operative Kommando i fjor drøftedes spørgsmålet om den af Søværnets skibe forvoldte forurening af havet med uforgængelige materialer. Selvom der i skibene er en klar forståelse af, at man bør undgå forurening af farvande ved overbordkastning af affald, der ikke kan nedbrydes, er det ofte vanskeligt at undgå den. Det skyldes dels den ret store ophobning af affald ombord indtil skibets næste havneanløb efter længere tids ophold på søen, dels at man savner en hensigtsmæssig og hygiejnisk måde at kunne behandle affaldet på ombord.

Søværnets operative Kommando anmodede derefter eskadrerne om nærmere at belyse problemet, specielt med hensyn til arten og omfanget af uforgængeligt affald - andet affald som f.eks. madrester synes ikke at frembyde problemer.

Det fremgår af eskadrernes besvarelser, at uforgængeligt affald hovedsageligt stammer fra plastic og plasticbehandlet emballage, engangsemballage af glas og metal samt træemballage. Medens opbevaringen i mindre skibe indtil havneanløb ikke synes at være et problem, er det i de større enheder, fregatter, korvetter, minelæggere og depotskibe vanskeligt at opbevare affaldet både på grund af mængden, der inden for de enkelte skibstyper varierer fra $1,5 \text{ m}^3$ - 2 m^3 pr. dag, og fordi der ikke findes særligt egnede opbevaringsmuligheder. Oftest anbringes affaldet i papirsposer på dækket udsat for skiftende vejrlig eller det anbringes undertiden om læ, hvad der set alene fra et hygiejnisk synspunkt er uacceptabelt. Enkelte eskadrer har derfor foreslået installation af forbrændingsovne eller affaldskværne.

Det er Søværnets operative Kommandos og eskadrernes opfattelse, at Søværnet som en statslig myndighed bør gå i spidsen med hensyn til forureningsbekæmpelsen. Søværnets operative Kommando har derfor på grundlag af eskadrernes udtalelser anbefalet, at der søges tilvejebragt passende mulighed for om bord i skibene at kunne disponere uforgængeligt affald på en hensigtsmæssig og hygiejnisk måde, og har anmodet Søværnets Materielkommando om at overtage den videre behandling af sagen.

././.

UKLASSIFICERET

Rekrutuddannelsen i Søværnet

Siden oktober 1969 har Søværnets Eksercerskole gennemført uddannelsen af værnepligtige og elever efter "Forslag til plan for rekrutuddannelsen i Søværnet". Skolen har efter samråd med Marinestabens uddannelsesafdeling foretaget mindre ændringer i planen, dels foranlediget af kritik og forslag fra tjenestestederne, dels foranlediget af faciliteter og instruktører, der har været stillet til rådighed.

Søværnets Eksercerskole står foran at skulle indsende forslag til Marinestaben om den endelige plan for rekrutuddannelsen, og det første arbejds møde mellem repræsentanter fra Marinestaben, Søværnets operative Kommando, Søværnets Konstabelskole og Søværnets Eksercerskole finder sted den 17. februar i Avderød.

Søværnets Eksercerskole mener, at en orientering om og drøftelse af uddannelsesplanen for Grundskolen og Forskole I - og de erfaringer, skolen har fået - er af stor betydning for brugerne og skolen. Skolen har derfor indbudt cheferne for flådestationer, marinedistrikter, eskadrer, skoler m.fl. til et orienteringsmøde den 19. februar. Der bliver orientering og omvisning samt lejlighed til at diskutere uddannelsesplanen.

Det er skolens hensigt på et senere tidspunkt at indbyde skibshefer, chefer for marinestationer, uddannelsesofficerer m.fl. til et lignende orienteringsmøde.

UKLASSIFICERET

3817 konstabler på 10 år

Inden for den 10 års periode der er forløbet siden konstabelordningens start i 1961 er i alt 3817 konstabler blevet antaget til tjeneste i Søværnet på 3- eller 5-års kontrakt.

Medens tilgangen til tjeneste som konstabel i teknikerlinien har været tilfredsstillende i hele perioden har interessen for at tegne kontrakt som konstabel i operatorlinien været svingende og afhængig af tjenestegrenen.

Inden for teknikerlinien har antagelse af konstabelelever, ansættelse af konstabler og opnåelse af den tilhørende civile uddannelse omfattet følgende:

././.

TJENESTE- GREN	ANTAGET I ALT	ANSAT SOM KONSTABEL	SVENDEBREV M.M.	OPNÅET AF
ARTILLERI	448	344	ELEKTRO- MEKANIKER	171
MASKIN/ TORPEDO	687	526	SVENDE- BREV SOM SKRUESTIKS- ARBEJDER	205
TELE/ TORPEDO	261	222	ELEKTRONIK- MEKANIKER	88
RADIO	412	237	CERTIFICAT I OG II KL	60
INTENDAN- TUR	172	126	LÆREBREV SOM KONTORFUNKTIO- NER	86
	1980	1455		610

Af de konstabler der er ansat efter 1965 er 355 under uddannel-
se ved skoler og 456 gør tjeneste i Søværnet

Det kan oplyses, at der inden for uddannelsesretninger, hvor
der er opnået svendebrev, er 9 sølvmedaljer, 14 bronzemedaljer og 12 di-
plomer i alt uddelt til overkonstabler.

For så vidt angår operatørlinien er der inden for 7 tjeneste-
grene antaget i alt 1837 mand, hvoraf 860 er ansat som konstabel. 101 er
under uddannelse som konstabelelever.

Siden starten af denne uddannelsesretning er civilundervisnin-
gen gennemført enten som en sideløbende undervisning praktiseret under
skibenes ophold på flådestation under CIVEX eller ved deltagelse i kursus
over et nærmere fastsat antal uger opsparet i løbet af tjenesten.

Den sideløbende undervisning har i perioden omfattet nedennæv-
te civiluddannelse for stampersonel heri inkluderet personel af sergent-
gruppe:

FAG	ANTAL
Teknisk Forberedelseseksamen	401
Udvidet Forberedelseseksamen	38
1. fagklasse til teknisk assistent	42
Dekoratoruddannelse	128
Handelsuddannelse	22
Svejsning for ufaglærte	132
andre arbejdstekniske uddannelser	104
	867

Siden 1966 er der kun sideløbende undervisning til Teknisk For-
beredelseseksamen og dekoratør.

././.

UKLASSIFICERET

Ferre søredningsaktioner i 1970

Sidste år deltog Søværnets operative Kommando i 264 søredningsaktioner. Sammenlignet med det foregående år, 1969, hvor der var 320 iværksatte aktioner, var det en betydelig nedgang. Til sammenligning tjener, at der i 1965 var 121, 1966 94, 1967 166 og 1968 226 aktioner.

Søværnets operative Kommando mener, at nedgangen i fjor skyldes relativt rolige vejrforhold, $1\frac{1}{2}$ måned nedsat sejlaktivitet på grund af isvanskeligheder og fiskerikonflikten, der standsede mange kuttere i vestjyske havne i 4 uger. Hertil kommer pressens levende og sobre interesse for sagen, hvorved der er udøvet en ikke ubetydelig oplysningsvirksomhed - specielt overfor mindre kyndige og ikke professionelle søfarende.

En gennemgang af oversigterne viser, at 42 procent af aktionerne skyldes professionelle søfolks færden, 45 procent ikke professionelle søfolk og 13 procent skyldes andre årsager. Den sidste gruppe skyldes hovedsageligt anvendelse af rød eller rødlig pyroteknik, hvor eftersøgning har fastslået, at dette ikke stammede fra en søulykke. I ét tilfælde er der rejst tiltale for uretmæssig anvendelse af rød pyroteknik med deraf følgende unødvendig eftersøgning, som bl.a. omfattede deltagelse af en redningshelikopter. Ved retten i Ribe blev skadevolderen idømt en bøde på kr. 600,- og pålagt at udrede 4.125 kr. i erstatning til forsvaret.

UKLASSIFICERET

Vesttyske havundersøgelser ved Bornholm

Forsvarsministeriet har givet det vesttyske havundersøgelsesfartøj PLANET tilladelse til at foretage videnskabelige undersøgelser på dansk kontinentalsokkelområde fra 3. februar til 12. marts.

PLANET aflagde et rutinemæssigt besøg i København fra 11. til 15. februar for at føre en række drøftelser med danske videnskabsmænd, der er meget interesseret i havundersøgelsesskibets arbejde. Undersøgelserne foregår i farvandet ved Bornholm. Der aflægges rutinebesøg i Rønne 3. og 4. marts.

Havundersøgelsesfartøjets fører er civilkaptajn Wruck.

././.

UKLASSIFICERET

Lettere såret under tornado

Tre premierløjtnanter fra Søværnet er blevet lettere såret under en tornado i Pensacola i Florida, USA. Det er den 26-årige Jess B. Jensen fra Odense, den 28-årige Frank Nielsen fra Søby og den 26-årige Carl E. Drewes fra København.

De tre premierløjtnanter kom til USA i efteråret for at gennemgå helikopterkursus. Tornadoen anrettede ødelæggelser på det hus, hvor i de er indkvarteret med deres familier, og husets beboere blev lettere såret - hovedsageligt af glassplinter.

Det ventes, at de tre premierløjtnanter snart vil kunne genoptage træningen.

UKLASSIFICERET

Indland kort

Fra 5. til 10. marts aflægger det vesttyske skoleskib RUHR uofficielt besøg i København. Der er åbent for besøgende lørdag-søndag kl. 1400-1600.

Den 23. februar aflægger lærere og elever fra Forsvarsakademiets to stabskurser, for henholdsvis personel fra Søværnet og Flyvevåbnet, besøg ved Flådestation Frederikshavn.

Den 5. februar afsløredes på Flådestation Korsør en model af bevogtningsfartøjet HAVFRUEN. Den er bygget hjemme af maskinarbejder Robert Elberg, Føllesværkstedet, og der er medgået 1.000 arbejdstimer. Modellen er placeret i Administrationsbygningen, hvor der i forvejen står en model af minestrygeren OMØSUND, som Elberg byggede for tre år siden.

UKLASSIFICERET

Udland kort

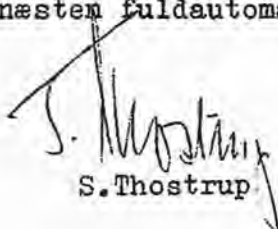
Norge har fået et "Naturvernsudvalg for Forsvaret", der både skal være rådgivende, kontrollerende og udøvende. Udvalget har fået en halv million kroner i år til forebyggende virksomhed.

././.

USAs flåde har fået en bevilling til dannelse af en stor flåde af hurtiggående patruljefartøjer, hvis hovedopgave bliver at skygge større sovjetiske flådeenheder. USA har i øjeblikket 17 kanonbåde af ASHEVILLE-klassen og et antal forsøgsbåde.

Marinejegerlaget ved Håkonsvern i Bergen har fået to norskbyggede jetbåde. Fart 40 knob med tre mand og 30 knob med seks frømand med fuld udrustning.

Den nye havneby Iljitjovsk få kilometer fra Odessa ved Sortehavskysten har overgået Odessa i godsmængde. Havnen kan besejles af meget store skibe og er næsten fuldautomatiseret.

S. Thosttrup

feb 1971

SØVÆRNSORIENTERING NR. 8/71.

UKLASSIFICERET

Våbenskolens virksomhed.

Våbenskolens Artillerikursus SJÆLLANDS ODDE har udarbejdet status for 1970. Det fremgår heraf, at to datoer var af skelsættende betydning.

Den 1. januar indførtes 12 måneders tjenestetid, og denne nedsættelse betød bl.a. en ændring af artilleriuddannelsen for menigt værnepligtigt personel. Den tidligere artilleriforskoie i land før togt bortfaldt, og i stedet indførtes kursus for personel på Forskole I, der kom direkte fra Søværnets Eksercerskole. Efter at Våbenskolens undervisningsmateriel (pjecer) er blevet forøget, har Forskole I's artilleriuddannelse fundet en form, hvor den med enkelte forbedringer må anses for acceptabel under de givne forhold.

Den 1. september blev båndene mellem det tidligere søartilleri og Søværnets Artilleriskole SJÆLLANDS ODDE definitivt brudt, og der etableredes Marinestation SJÆLLANDS ODDE og Våbenskolens Artillerikursus SJÆLLANDS ODDE. Den nye organisation har ikke medført vanskeligheder af nogen art.

Et par tal kan illustrere aktiviteten i det svundne år. Der har været et personelantal på ca. 2.000 mand (såvel Søværnet som Hæren) til uddannelse og der er medgået et ammunitionsforbrug på ca. 25.000 skud (20 mm, 40 mm, 75 mm, 76 mm og 127 mm).

Antallet af flyvetimer omfattende såvel flyvning for Søværnet under engagements- og skydeøvelser fra skydestandpladsen på Våbenskolen som flyvning for flådens skibe og andre NATO-enheder under træning på skydeplads EK D 74 udgjorde: Sløbemålsflyvning 98 timer, målflyvning 65 timer og droneflyvning 35 timer.

(ASO)

UKLASSIFICERET

Frømandskorpset på kabelarbejde.

I november bjergede Søværnets Frømandskorps et anker og en kædelængde i Drogden tilhørende M/S HATHERSHUS. Ankret havde fisket resterne af et sømilitært kabel mellem Dragørfort og en pejlestation på Saltholm. Størsteparten af kablet er tidligere blevet bjerget, men de resterende 1863 m er ikke blevet fjernet af hensyn

././.

til risikoen for beskadigelser på Post- og Telegrafvæsenets kabel.

Post- og Telegrafvæsenet har imidlertid nu erklæret sig indforstået med, at kablet søges fjernet af Søværnets Frømandskorps på betingelse af, at Kabelingeniørtjenesten holdes underrettet om sagen og eventuelt kan overvære optagningen.

Frømandskorpset har derfor fået bemyndigelse til som et led i træningen at søge at bjerge det resterende sømilitære kabel. Korpset har fået løfte om assistance af en orlogskutter.

(MST)

UKLASSIFICERET

Forsvarets Forskningsråd ændret.

Sideløbende med den organisatoriske ændring af forsvarets ledelse er der gennemført en ændring af Forsvarets Forskningsråd. Det oprindelige forskningsråd er i henhold til KFF B. 22-1970 opdelt i to funktioner, nemlig Forsvarets Forskningstjeneste, underlagt Forsvarskommandoen og Forsvarets Forskningsråd, underlagt Forsvarsministeriet.

Samtidig har det nye forskningsråd fået en ændret sammensætning. Rådet består nu af følgende medlemmer:

Laboratorieleder, cand.mag. J.P.Ambrosen,
Professor, K.Rander Buch,
Rektor, professor dr.techn. E.Knuth Winterfeldt,
Professor K.Reflund,
Generalmajor J.Brodersen,
Generalmajor K.H.Lindhardt,
Oberstløjtnant O.K.Lind.

Det ny-etablerede forskningsråd vil som sin første opgave vælge en formand blandt medlemmerne og afgive indstilling herom til Forsvarsministeriet.

(MST)

UKLASSIFICERET

Slædehundene er syge.

Slædepatruljen SIRIUS har været ramt af alvorlig sygdom. En trediedel af hundebestanden har i nogen tid været angrebet af sår på ben og bug. Efter behandling med antibiotika - piller og salver - er hundene nu i bedring, så patruljen kan begynde forårsrejserne.

Det vides endnu ikke, hvilken sygdom hundene lider af. Der skal tages prøver, som sendes hjem til undersøgelse.

(MST)

././.

Søværnets idrætsrekorder
pr. 1/1-1971.

Discipliner	Flåderecord	Vundet af	År
100 m løb	11,2 sek	VP J.Augsburg	1950
200 m løb	23,4 sek	VP J.Augsburg	1950
400 m løb	51,9 sek	VP P.Christensen	1961
800 m løb	1.58,3 min	VP K.Roholm	1955
1500 m løb	4.17,0 min	ART.mek.math E.Skourup	1948
1000 m stafetløb	2.10,6 min	Søværnets Sergentskole	1961
250 + 250 m FHB-løb	1.22,5 min	OS MI G.Petersen	1967
Højdespring	1,81 m	U-kvt.II KY I.F.Hansen	1947
Længdespring	6,54 m	Kvtm.III MT J.Christiansen	1943
Kuglestød	13,40 m	MG S.Strøm	1970
Diskokast	40,04 m	MG S.Strøm	1970
Spydkast	50,70 m	KT KY E.S.Salling	1951
Håndgranatkast	71,87 m	SG AR J.K.Sørensen	1968
100 m fri svømning	1,00, 1 min	SGEL L.Larsson	1960
100 m rygsvømning	1.17,6 min	KT TK S.O.Mikkelsen	1958
200 m brystsvømning	2.59,8 min	KPEL K.Jørgensen	1968
4 x 50 m holdkap-svømm.	2.08,1 min	Marinekaserne København	1963
25 m + 25 m bjærgning	0.39,1 min	VP H.Bruun	1968
Pistolskydning indv.	282 points	OVFR RE H.C.Andersen	1967
Pistolskydning hold	1338 points	Idrætsforen.f.Søv.Specialoff.	1969
Geværskydning indv.	239 points	OVFR AR G.K.Petersen	1966
Geværskydning hold	1143 points	Torpedostation Kongsøre	1964
Maskinpistolskydn. indv.	206 points	ME F.Larsen	1970
Maskinpistolskydn. hold	712 points	Torpedostation Kongsøre	1970

UKLASSIFICERET

Påskeorloven på Søværnets Eksercerskole.

Søværnets Eksercerskole har af uddannelses- og udkommandomæssige årsager ønsket en anden tidsperiode for afvikling af påskeorloven for det tjenstgørende frirejseberettigede personel, end den periode, der er fastsat for det øvrige personel i Søværnet.

Efter forhandling mellem Marinestaben og Statsbanernes Driftstjeneste er der truffet den ordning, at udrejse fra Københavns Hovedbanegård finder sted den 7 april kl. 19²⁴ og hjemrejse natten mellem den 14 og 15 april.

Det frirejsende personel må ikke ved anvendelse af bus, taxi eller på anden måde forsøge at nå tidligere togforbindelser, herunder færgeforbindelser over Storebælt, da Storebæltsfærgernes passagerkapacitet er fuldt udnyttet. Også bestemmelserne om benyttelse af lyntog i forbindelse med påskerejser vil blive indskærpet.

(MST)

UKLASSIFICERET

Indland kort

Til supplerung af vaskerier i HVIDBJØRNEN-klassen er der foreløbig i VÆDDEREN og HVIDBJØRNEN agterste baderum installeret en fuldautomatisk vaskemaskine til selvbetjening. Hidtidige erfaringer er positive.

Et udvalg med repræsentanter fra Søværnets Materielkommando, Søværnets Skibs- og Maskininspektion, Intendanturinspektøren og Orlogsværftet skal fastsætte en ny apteringsstandard i Søværnets skibe. Første resultat er specifikation for køjegardiner, der snart ventes indført.

Ingeniørskolen, Ingeniørtropperne Befalingsmandsskoler, Konstabelskolen i Farum og Forsvarets ABC-skole sammenlægges den 1. oktober til Hærens Ingeniør- og ABC-skole. For såvidt angår ABC-uddannelsen skal skolen betjene hele forsvaret.

På grund af sammenslutningen af Forsvarets civile tjenestemand- og funktionærorganisationer er "Marinebladet" gået ind. Bladets redaktør, Jørgen-Richard Lund, Søværnets Skyldarkiv, er indtrådt i redaktionen af det fælles organ "Forsvarets Civil-Etat".

././.

UKLASSIFICERET

Udland kort

En NATO-øvelse "Sunnus Seas 71" er indledt i det nordøstlige Atlanterhav. Der deltager enheder fra Vesttyskland, England, Holland, Portugal, USA og Frankrig samt landbaserede fly fra Vesttyskland, Portugal og USA.

Chefen for den svenske marine, admiral Bengt Lundvall, har besluttet, at der skal anskaffes et antal sejlbåde af typen Monark 606. Det er meningen efterhånden at indføre denne båd overalt i marinen, så der kan arrangeres flådemesterskaber i Monark 606-både. Typen svarer til YNGLING, som velfærdstjenesten netop har anskaffet to af til Søværnets Konstabelskole.

S. Thøstrup

mar 1971

SØVÆRNSORIENTERING NR. 9/71

UKLASSIFICERET

3 nye orlogskuttere og 5 motorbåde til farvandsovervågning

Folketingets Finansudvalg har den 24. februar tiltrådt, at der anvendes 13,6 millioner kroner til anskaffelse af 3 orlogskuttere af Ø-klassen samt 5 motorbåde til Søværnet. De 3 kuttere vil blive søsterskibe til de allerede 6 eksisterende kuttere af BARSØ-klassen, medens motorbådene, der skal anvendes til farvandsovervågningen som supplement til bevogtningsfartøjer og orlogskuttere, vil få de både, der for nogle måneder siden er blevet afleveret til det danske toldvæsen som forbillede.

Baggrunden for denne opdeling mellem flere typer er, at der til adskillige opgaver i indre danske farvande er behov for et ret hurtiggående fartøj af ringe tonnage og med en lille besætning, og som følge deraf med kun små anskaffelses- og vedligeholdelsesomkostninger.

De nævnte motorbåde vil få en størrelse på 12 tons med en længde på 16 m, bredde 3,7 og dybgang 1 m. Besætningen vil blive på 3 mand og den maksimale fart vil blive på 22 knob med en marchfart på 15 knob. Fartøjerne vil blive bygget af aluminium, hvilket skulle nedsætte vedligeholdelsesomkostningerne til et minimum. Herudover vil det tekniske udstyr i så vid udstrækning som muligt blive af Søværnets normale standard.

Det kan påregnes, at Søværnets Materielkommando i den nærmeste fremtid vil udsende anmodninger om tilbud på bygning af de 3 Ø-klasse kuttere til forskellige danske værfter og bådebyggerier, herunder færøske værfter. Så hurtigt som muligt derefter vil tilbud blive indhentet på bygning af motorbådene.

Når det nye fartøjsmateriel tilgår Søværnet vil det være muligt at kassere de sidste af de gamle orlogskuttere fra krigens tid, hvis generelle tilstand er dårlig. Indsætning af det nye materiel skulle muliggøre en bedre løsning af Søværnets overvågnings- og redningsopgaver, og det må håbes, at det vil være muligt at få såvel kutterne som motorbådene leveret hurtigt.

UKLASSIFICERET

Skibsorganisation og forvaltningsofficer

Søværnets Intendanturinspektør har på Marinestation Lynæs af-

././.

holdt en studieperiode for officerer af A-linien (IT). 40 officerer af graderne kommandør - premierløjtnant deltog. Hovedemnerne for studieperioden var Søværnsbestemmelser vedrørende skibsorganisation og forvaltningsofficer. Endvidere behandlede behovet for efter- og specialuddannelse.

I tilknytning til studieperioden blev der givet orientering om Forsvarskommandoen, Søværnet og Forsvarets Intendanturkorps ved generalmajor Brodersen, chef for Forsvarsstabens Operationsstab, kommandør E.V.Jørgensen, stabschef ved Chefen for Søværnet og oberst Lemke, chef for Forsvarets Intendanturkorps.

UKLASSIFICERET

Dansk-sovjetisk hydrografisk samarbejde

Udviklingen inden for international skibsfart og fiskeri medfører et stigende behov for øget samarbejde mellem de hydrografiske institutioner.

En meget betydningsfuld faktor i dette samarbejde er en regelmæssig udveksling af nationale søkort og publikationer samt en hurtig og effektiv tilsendelse af Efterretninger for Søfarende og andre nautiske oplysninger, der er af betydning for skibsfartens sikkerhed.

Søkortarkivet har inden for rammerne af Den Internationale Hydrografiske Organisation aftaler med en række lande om en sådan udveksling.

Gennem en række år har Sovjetunionens Hydrografiske Tjeneste, der ikke er medlem af Den Internationale Hydrografiske Organisation, og Søkortarkivet hver uge udvekslet Efterretninger for Søfarende, men ud fra ønsket om i begge landes interesse at udvide det indbyrdes samarbejde har Chefen for Sovjetunionens Hydrografiske Tjeneste i Leningrad, viceadmiral A.I.Rassokho, efter indbydelse fra Direktøren for Søkortarkivet, kommandørkaptajn af reserven K.Kærgård, aflagt Søkortarkivet et besøg for at drøfte denne mulighed.

Ved forhandlingen, der fandt sted på Søkortarkivet i dagene 15. - 18. februar viste det sig hurtigt, at begge institutioner fandt det både nødvendigt og ønskeligt at fremme forbindelserne på et fagligt og teknisk plan så meget som muligt.

Da det i vid udstrækning tillige var muligt at finde praktiske løsninger på en forbedret indbyrdes udveksling af nautiske oplysninger, vil resultatet af forhandlingerne medføre, at der indgås en bilateral aftale, der fastsætter regler og omfang for samarbejdet.

Udformningen af overenskomsten vil i den kommende tid blive forhandlet skriftligt, og det vil kunne forventes, at en endelig aftale underskrives til efteråret i Leningrad.

I forbindelse med opholdet i København aflagde viceadmiral A.I. Rassokho et kort besøg hos Chefen for Søværnet.

././.

UKLASSIFICERET

326 år efter kom kanonen hjem ...

Den 12. februar løb tre enheder af Minelæggerskadren, FALSTER, MØEN og LANGE LAND ind til Skeppsbrokajen i Gøteborg. De skulle på værdig vis ombordtage og hjemføre den 24-pundige bronzekanon af "Svaneserien", som svenske frømand i 1961 havde opfisket fra vraget af admiral Ove Gjeddes flagskib SANCTA SOPHIA. Det løb i 1645 under et forsøg på et angreb på Gøteborg i storm på et skær ved Vinga, brækkede i to dele og sank.

Kanonen skulle nu af Gøteborgs Sjöfartsmuseum overgives til det danske Orlogsmuseum, hvorfor dettes direktør, B. von Munthe af Morgenstierne, og formanden for museets komite, kommandør E. Wolfhagen, var tilstede.

På vejen forbi Nya Varvet paraderede en skansevagt fra BILLINGEN. Kanonen blev taget om bord om formiddagen uden ceremoni, men foreviget af fjernsynet. Den officielle overrækkelse blev foretaget symbolsk om eftermiddagen på Sjöfartsmuseet af Sveriges rigsantikvar, Sven B. Jansson, der gav udtryk for, hvor højt man i Sverige værdsatte, at Danmark gav sin glæde over gaven et så fornemt udtryk, at man sendte en eskadre for at hjemføre den. I forbindelse med sin takketale overrakte kommandør Wolfhagen rigsantikvaren en rytterpallask model 1783, der anvendtes som skibshuggert i en årrække, bl.a. i krigen 1807-14. Rigsantikvaren overdrog straks gaven i Sjöfartsmuseets varetægt.

Hovedaktørerne i sagen har været formanden for frømandsklubben Poseidon, ingeniør Scott Grindal, der stærkt påvirkede de svenske myndigheder til at udlevere kanonen til Danmark, formanden for Sjöfartsmuseets komite, direktør von Sydow og museumsdirektør, kommandørkaptajn Stig Notini, der har afstået kanonen, samt rigsantikvaren, der gik ind for udleveringen.

I forbindelse med flådebesøget udvist stor gæstfrihed fra såvel Vestkustens Orlogsbas som fra den danske generalkonsul Schyttes side. Bortset fra regn og blæst var det på alle måder et vellykket besøg.

Efter 326 år vendte "Svanen" tilbage til sit hjemland. Den 23. februar blev den landsat på Langelinie og overført til Orlogsmuseet i Nikolaj Kirke.

UKLASSIFICERET

Ændringer i USA-flådens sammensætning

Stillingsbetegnelsen for den amerikanske Chief of Naval Operations (CNO), Admiral ELMO ZUMWALT, er populært blevet ændret til ZNO.

Den dybere årsag hertil skal ses i lyset af de markante ændrin-

././.

ger inden for de personelmæssige forhold, som Admiral Zumwalt allerede har gennemført, trods sin korte funktionstid.

Chief of Naval Operations har i den seneste tid udsendt en lang række såkaldte "Z-GRAMS", der på væsentlige punkter bryder med de måske noget traditionsbundne bestemmelser for personellet. Det har betydet en længe ønsket ajourføring af personellets vilkår og har selvsagt gjort Admiralen uhyre populær.

Sideløbende hermed er Admiral Zumwalt også banebrydende på taktiske områder. Utvivlsomt inspireret af sin tjeneste i Vietnam tillægger han "småkrigen" til søs en langt større interesse, end tidligere er kommet til udtryk fra amerikansk side. Interessen giver sig udslag i en begyndende ændring af den amerikanske flådes sammensætning. Den tidligere hovedvægt på missilbærende atomundervandsbåde og angrebshangarskibe reduceres til fordel for anti-undervandsbåds-krigsførelse for derigennem at beskytte egne kommunikationslinier i et større omfang end hidtil.

Samtidig hermed lægges der vægt på små hurtiggående fartøjer, udrustet med overflade til overflademissiler, som en modvægt imod sovjetiske missilbærende overfladeenheder.

UKLASSIFICERET

Britisk fiskeriinspektion ved Island

Den britiske regering har besluttet at stationere fregatten MIRANDA, 1500 brt., i farvandet ved Island. Fregatten skal hjælpe det store antal britiske trawlere, som i vintersæsonen fisker ud for Islands nordvestkyst.

Mellem islandske og britiske myndigheder er der indgået en overenskomst om, at der om bord i fregatten skal være en islandsk sagkyndig, som har tilladelse til at rapportere til den islandske fiskerflåde om vejrforhold etc. og i forbindelse med skibets funktion som hjælpe- og rednings-skib.

UKLASSIFICERET

Indland kort

For at bidrage til en mindskelse af luftforureningen i Frederikshavn er Flådestationens varmecentral gået over til fyring med gasolie i stedet for fuselolie. Gasolien mindsker luftforureningen med svovl og sod ca. 5 gange.

././.

Siden 1969 har der ikke været fællesværns-kursus for presseofficerer, men nu forbereder Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste et firedages kursus på Hindsgavl fra 24. til 27. maj.

60 værnepligtige menige fra Nr. Uttrup Kaserne besøger Flådestation Frederikshavn den 4. marts. Den 6. marts får Flådestationen besøg af lærere og elever fra Ålborg Ungdomsskole.

Tjenestemandssbladet "Forsvarets Civil-Etat" arbejder i øjeblikket med et særnummer, der vil blive udsendt i juli-august. Det vil udføreligt behandle udflytningsproblemerne inden for hele forsvaret.

CINCNORTH, general Sir Walter Walker, besøgte Søværnets Materielkommando den 1. marts. Generalen fik en orientering om materielkommandos virksomhed.

UKLASSIFICERET

Udland kort

Generalløjtnant Johannes Steinhoff fra det vesttyske flyvevåben overtager formandsposten i NATOs militærkomite den 1. april. Han afløser admiral Sir Nigel Henderson fra Royal Navy.

USAs sjette flåde i Middelhavet består for tiden af 40 enheder, 160 fly og 21.000 mand. Chefen er viceadmiral Isaac C. Kidd Jr. om bord i krydseren SPRINGFIELD.

Russiske skibssingeniører har netop afleveret arbejdstegninger til et tankskib på 180.000 tons. Det bliver det største skib, der endnu er bygget i Sovjet.

Thostrup